

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . E 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenoma ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vzni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pred novimi ruskimi napadi. - Avstrijske čete v enem dnevu ujele 5600 Lahov. - Bolgari zasedajo grške kraje.

Maršal nadvojvoda Friderik. Čestitke kranjske dežele.

Imenom deželnega zastopa je deželni glavar dr. Šusteršič brzojavno čestital Nj. c. in kr. visokosti feldmaršalu nadvojvodi Frideriku k šestdesetletnici in izrekel zahvalo Kranjske dežele za sijajne uspehe, ki jih je dosegla nad vse hrabra armada pod vrhovnim poveljstvom Nj. c. in kr. Visokosti.

Na to čestitko je došla sledeča brzojavka:

Gospodu
deželnemu glavarju dr. Ivan Šusteršiču!
Ljubljana,

Najtopleje se zahvaljujem za prijazne čestitke, ki ste mi jih povodom mojega rojstnega dne poslali v lastnem in v imenu deželnega odbora. Iz celega srca delim zadoščenje dežele nad zvestim izpolnjevanjem dolžnosti in sijajnimi dejanji hrabrih sinov Kranjske na vseh bojnih poljih, kakor tudi skalnato trdno prepričanje o končnoveljavni zmagi naše pravične stvari, h kateri zmagi bodo tudi v bodoče bistveno pripomogli vrli Kranjci.

Feldmaršal nadvojvoda Friderik.

Sijajna pohvala kranjskih junakov od najmerodajneje strani bo napolnila celo deželo z opravičenim ponosom.

Zvonovi za vojne namene.

Zadnji »Ljubljanski škofijski list« je prinesel državne in cerkvene določbe, po katerih se bodo zvonovi oddajali vojni upravi. Pobirati se bodo začeli zvonovi po večjih krajih. Za vsak kilogram zvonovine bo plačala vojaška uprava 4 K. Ta denar se bo naložil sirotinsko varno in se bodo po vojski zanj kupili novi zvonovi.

Preč. kn. šk. ordinarijat je želel, da bi vsaki župni cerkvi ostala po dva in vsaki podružnici po en zvon. Vojaška uprava je pa zahtevala, da se ji prepustita najmanj dve tretjini vse zvonovine, kar je je v zvonovih na Kranjskem. Vsled te zahteve je predlagala c. kr. vlada, naj bi ostali tisti zvonovi, ki so za bogoslužne namene nujno potrebni in pa tisti, ki zaradi svoje starosti zaslužijo, da se ohranijo. Glede na te zahteve se je določilo, naj ostaneta pri župnih cerkvah po dva zvona, po en zvon pa pri tistih podružnicah, pri katerih je pokopališče. Vrh tega naj ostaneta vsi zelo stari zvonovi, tudi če niso pri župnih in pokopaliških cerkvah. Tako se bo zgodilo, da bodo nekatere cerkve ohranile po tri ali celo po več zvonov, ker so vsi važni spomeniki iz starodavnih časov. Tudi so se morali prepustiti pri večji zvonovi in bodo ostali le manjši, ker bi se drugače ne dosegli dve tretjini teže vseh zvonov. Da tudi raznih drugih želja ni bilo mogoče vpoštevati, je jasno.

Naš narod je zelo navezan na svoje zvonove. Zato se bo marsikomu milo storilo, ko jih bodo jemali iz zvonikov. Pa narod, ki je velikodušno položil že toliko veliko večjih žrtev na oltar domovine, bo žrtvoval rad tudi svoje zvonove. Če na veliki petek zvonovi molče, pa tem slovesnejše pojo na Veliko nedeljo. Zato nikar ne žaluj, narod slovenski, če ne bo več donelo na tvoje uho ubrano petje iz zvonika domače cerkve. Veliki petek bo minil in zapeli ti bodo novi zvonovi veselo velikonočno pesem.

Ententa, Rusija in Adrija.

Berlin. »Vossische Zeitung« prinaša iz Lugana: Politični urednik »Corriere della Sera« poslanec Andrea Torre je napisal članek, ki je naperjen proti Jugoslovanom. Pravi, da se doslej iz političnih vzrokov, kolikor je pač bilo mogoče, ni razpravljalo med zveznimi narodi, a tudi iz ozira na tragično usodo Srbov; ali Srbo-Hrvati niso razumeli italijanske obzirnosti. Združeni jugoslovanski odbori v Londonu, Parizu in Chicagu so izročili 1. maja 1915. gg. Delcasseju in Izvolškemu spomenico glede svojih političnih ciljev, katero so pozneje izročili tudi lordu Creweju, ki je takrat zastopal sir Edvarda Greya v zunanjih zadevah. Po političnem programu tega odbora bi bila Italija skoro popolnoma izključena iz vzhodne obale Jadrana, v kolikor je sedaj ta avstrijska. Trst, Istra, Dalmacija, skoro vsi otoki in celo del italijanske Furlanije bi imelo pripasti bodoči velikosrbski državi.

Razen tega razvijajo ti odbori tako živahno delovanje, da so že izredno uplivali na javno mišljenje v Rusiji proti Italiji, a pridobili so zase tudi v Angliji in Franciji politike in učenjake, ki imajo še zastarele nazore o pravicih in zahtevah Italije na Jadranu. Po sami statistiki se to vprašanje ne da rešiti, a zavezniki ne smejo napačno razumeti, zakaj se je Italija vmešala v vojsko.

Kaj pa pravi Rusija k srbskemu vprašanju? »Pester Lloyd« poroča iz Črnovic: Med Rusijo in ostalimi zavezniki so menda nastala resna nasprotstva glede srbskega vprašanja. Kakor je razvidno iz južnorusskih časopisov o priliki carjevega obiska pri srbskih četah, hoče Rusija tudi zanaprej igrati odločilno vlogo na Balkanu, katero ji pa odreja ententa, ki bi rada sama imela zadnjo besedo. Sazonova izjava, da je Srbija balkanska Belgija, katero se mora posebno štiti, carjev nagovor na srbske čete v Odesi in tedanje, gotovo inspirirane izjave odeskega časopisja dokazuje čisto jasno demonstracijske namene Rusije.

Na goriškem bojišču.

Naše ljudstvo. — Na Doberdobski planoti. Naš veliki možnar in tržiške ladjedelnice.

Alice Schalek piše v »N. Fr. Presse«: Samo slabe pol ure potrebuje voz od poveljništva goriške divizije do poveljništva doberdobske. Pot gre mimo cvetočih sadnih vrtov, mimo bujnih zelenjadnih nasadov, mimo gredic s šparglji in artičokami, redkvicami in špinačo, belo cvetočim graham in svetlozelenim natičnim fižolom. Povsod srečavamo visoko obložene vozove v okolici se nahajajočih brigad, ki so jih proviantni častniki poslali nakupovat na goriški trg.

Nastanjena sem v hiši honvedskega divizionerja, v vaški šoli. Ta general, ki od začetka italijanske vojne, z majhnimi presledki, brani vrh sv. Mihaela proti Italijanom, je celo leto prišel le malokedaj iz strelskega dosega. Moja soba je polna duhtečih vrtnic. V rdeče-belo-zelenih papirnatih ovojih stoji vsepovsod po mizah in omarah. In vsak dan jih prihaja več. Skoraj se zdi, kot da bi bilo za vso divizijo neko posebno veselje, da je za to preobilico vrtnic našla hvaležno odjemalko. Vsa ta divota na mojem oknu bi v mirnem času stala majhno premoženje. Zdi se mi, da so edino le vrtnice, ki so se pocenile zaradi vojne.

Mojo sobo v šolskem poslopju mi je odstopila učiteljica, in ker sem jo prosila odpuščanja zaradi nadlegovanja, se je posmejala zelo prijazno in rekla: »Ah, kaj, saj je vojna!« Povsod isti odgovor na nove težave, ki se nalagajo prebivalstvu te dežele. Nihče ne misli na svojo lastno blaginjo, vsakomur je umljivo samoposebi, da žrtvuje, žrtvuje in zopet žrtvuje. Dežela se je vdala v to. »Kajti,« pravi učiteljica, »vojna je!«

Planota pada strmo v Dol. Zdi se, da je podolgem prerezen krčič. Prednji del, prava doberdobska planota, je bojni okoliš, zadnji del se je prej imenoval kopenska planota. Prednji del se dviga od Dola v nagnjeni ploskvi skoraj brez gričev do najsrednjega roba, in ta najsrednji rob se imenuje vrh sv. Mihaela, ki leži pred Italijani kot na mizo položena stisnjena pest. Planota je zelo podobna položeni pesti: Dol pomenja zapestje in se dviga do štirih ostro se odražajočih členkov, starih kop vrha sv. Mihaela. Palec tvore tudi znamenite soške postojanke ob njegovem boku. Prsti, ki segajo po njegovem severnem pobočju, kjer se dan za dnem razbija cvet italijanske armade, se odtod ne vidijo.

Toda čez rob planote se vidi na jugu morje do Gradeža in na severu vse mesto Gorica. Vidijo se tržiške ladjedelnice, ki jih pravkar razstreljuje naš veliki možnar. Z velikim daljnogledom se vidi, kako se dim ladij meša z dimom granat. Potem gre pogled preko nezavzetnega Kosičevega

LISTEK.

Na patrolji.

Š. K.

Bilo je neko noč. Spal sem v toplo zakurjeni baraki; sanjalo se mi je o domovini in njeni lepoti.

Okrog polnoči me je vzbudil telefonist z besedami:

»Gospod — — —, tu je telefonično majorjevo povelje, da odidete z osmimi možmi takoj na patroljo!«

Ošel sem najprvo telefonista, zakaj me je vzbudil iz sladkih sanj in obljubil sem mu, da ga prihodnjič vržem iz gorke barake v sneg, ako me še katerikrat v noči vzbudi s podobnim poveljem.

Nič ni pomagalo se jeziti, moral sem se napraviti na daljno težavno pot. Z nejevoljo vsakdo vstane iz gorke postelje, in tako sem tudi prav z žalostjo zapustil trdo vojaško posteljo, v kateri sem tako prijetno počival.

Prebral sem povelje in ukrenil vse potrebno za daljno pot.

V četrh uri je bilo osem mož zbranih za pot. Vzeli smo provijanta za cel dan. Sluga mi je napolnil steklenice z vinom in čajem.

Ob eni ponoči sem zapustil s patroljo lastavičje gnezdo, tako je namreč moj major vedno nazival moje bivališče na hribu. Od daleč iz doline so moje tri barake res nalikovale lastavičjemu gnezdu, ki je prilepljeno pod strme skale.

Počasi in oprezno smo stopali po vijugasti gorski poti, ki so jo bili izpeljali sapperji. Položna s peskom posuta pot je bila lepša nego pot na ljubljanski Grad. In moštvo jo je nazivalo vedno »promenadno pot na Grad«.

Pršilo je polagoma iz meglice; tema je oblivala našo goro in pot. Počasi smo oprezno capljali v temi v dolino. Vsled sovržnikov bližine na nasprotnih hribih nismo smeli prižgati luči; le tupatam sem posvetil z žepno svetilko po opolzki ledeni poti.

Major, dobrohoten in prijazen mož, mi je podal natančno povelje od divizije za patroljo.

Dejanje te patrolje se je vršilo v začetku četrte soške bitke.

Kaj je bila moja naloga in kam je vodila pot, to je za blagohotne citatelje pač postranska stvar. Seveda zame je bila resna in težavna naloga.

Sneg nam je škripal pod nogami in patrolja se je počasi pomikala z meglice po dolini proti sovražniku. Kmalu smo zapustili našo poljsko stražo in nahajali smo se med našo črto in našega nekdanjega zvestega zaveznika Laha.

V megli, dežju in v gozdu je opreznost prva zahteva pri patrolji, ki hoče doseči svoj namen.

Sneg je ležal po dolini, pršilo je polagoma, a vendar tako vztrajno, da smo bili v eni uri skoro mokri. Droben dež pronicata počasi a stanovitno v sukno.

Megla in tema okrog in okrog. Da ne bi bil poznal že preje natančno doline in male gozdičke, bi bil težko našel pravo pot.

Moštvo sem natančno poučil o nalogi in o poti, katere se moramo držati, da pridemo na cilj.

Razvrstil sem patroljo tako, da smo bili varovani od vseh strani pred presenečenjem od italijanskih patrolj. Cela patrolja je nalikovala žuželki, ki s svojimi tipalnici preizkuša pot.

Počasi se je pomikala patrolja po gozdu dalje. Prva dva moža sta se v gotovih presledkih ustavila in pazno poslušala. Bilo je vse tiho in šli smo dalje oprezno in počasi.

Hodili smo tako kake dve uri, za kar bi v mirnem času človek rabil komaj pol ure.

Pričelo se je po malem svetiti. A deževalo je še vedno iz meglice.

Krenili smo na stezo, ki je vodila na sedlo, na naš cilj. Šli smo še opreznije; pred par dnevi sem bil tamkaj odkril laško poljsko stražo. In moja naloga je bila, se splaziti

mimo te poljske straže in pogledati malo dalje v laške okope.

Počasi smo lezli v hrib. Vsak korak se je čul, drselo je in oprezno smo stopali v goro. Tupatam je kdo zakašljal, a k sreči je po grapi šumela voda in tako se je zaglušil vsak glas v šumenju vode.

Komaj smo prišli kakih petdeset metrov visoko, sta se ustavila prva moža in mi dala znak, da sta nekaj opravila.

Obstali smo in pazno motrili okolico. Iz meglice so se pokazale na skali temne postave laških vojakov. Bila je poljska straža, ki je imela čuvati dohod na sedlo.

Semertija so hodili Lah, stopicali po snegu in pušili prav hlasno cigarete.

Mrzel dež je še vedno rotil. Tudi nas je zeblo, bili smo že premočeni.

Umaknili smo se potihem nazaj in krenili malo desno v goro. Nameravali smo obiti laško poljsko stražo in tako dospeti na naš cilj.

Težavna je bila pot po strmih gozdu in skalah.

Gosta megla je ležala po gozdu. Niti deset korakov daleč nismo videli. Moji možje so bili že navajeni na podobne izprehode in šli smo z lahkoto dalje.

Podvojili smo opreznost in vsakdo je stisnil zvesto spremljevalko puško, da je bila vsak hip pripravljena poslati svinčen pozdrav izdajalskemu zavezniku.

Srečno smo dospeli na malo planoto pod sedlom. Sneg se je nam udiral do ko-

vrha in selškega vrha, za katerega se vrše hudi boji, tja proti Vidmu in Krminu, sedežu italijanskega armadnega poveljnika.

Ceste v tem mestu se zde tako blizu, da bi jih človek prijel. Zelo razburjena sem. »Ta promet! Ti tovorni avtomobili! Vozovi! Ljudje! In toliko Lahov na soškem mostu! Ali ne streljate nanje? Italijani vendar tudi vedno obstreljujejo Gorico!»

Opazovalec se je posmehljajal: »Že zdavnaj smo se odvadili tega. Če bi streljali na vsak voz, bi ne imeli nobene granate več. In poleg tega bi ne koristilo nič. Prvi strel zadene redkokedaj, in oni tam se zakrivajo toliko časa, da prenehajo zopet. Venomer vendar ne moremo streljati. Če nehamo streljati, pa gre stvar tam zopet dalje. Čuden pojav v tej vojni je namreč, da se z artiljerijo ne da zapreti promet. Niti Italijani, ki znajo vso svojo municijo postreljati na enega samega nasprotnika in ki bi nas z vso močjo radi pregnali od tod, nam niso mogli prerezati naših dovoznih potov. Sedaj tudi oni polagoma opuščajo streljanje na posameznike. Kaj mislite, da vas italijanski opazovalec na Monte Fortinu ni videl, ko ste šli tu gori, in vas ne bo videl, ko se boste vračali? Marsikdaj si tamkaj dovoljuje šalo, da strelja na manjše kretanje, samo da vidi, kako ljudje skačejo v stran ali padajo. Splošno pa se zdi sedaj tudi njim granata že več kot pa posamezen pešec.

Stopamo z vrha. Sovražnik nas vidi popolnoma jasno. Kjerkoli stoji človek na doberdopski planoti, ga vidijo Italijani. Da se promet vsaj kolikortoliko zavaruje, je ves svet takorekoč zakrinkan. Ceste, pota, mostovi, sobe, vse je zastrto, izpremenjeno, zakrito z izprepletenim vejevjem, slamicami, koruznico. Celo na mojo sobo je zvečer potrkal vojak, ker sem užgala svetilko, da bi pisala, in mi je zaklical, naj zaprem vetrnice: »Italijani vidijo vašo luč!»

Toda ravno tako se pa tudi z doberdopske planote vidi na vse strani in ravno zato je ta planota ključ soške fronte. Italijani vedo prav dobro, zakaj tako hrepene po tej planoti; če bi jo imeli, bi se dala Gorica držati veliko težje.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. junija. Uradno se razglša: Naše čete so odbile močan napad in več slabotnejših sunkov Italijanov proti Monte Barco. Pravtako so se izjalovili ponovni napadi sovražnika pri obmejnem vojaškem kraju Mandrielle.

Dunaj, 4. junija. (K. u.) Uradno se je poročalo:

Ker so se Italijani na višinskem grebenju južno od doline Posina in pred našo bojno črto Monte Cengio-Asiago z močnimi silami trdovratno branili, so se pričeli v tem prostoru razvijati luti boji. Naše čete se približujejo postojankam sovražnika. Kraj Cesuna se nahaja že v naši bojni črti. Kjer je izvajal sovražnik protinapade, smo ga odbili. Včeraj smo ujeli 5600 mož, med njimi 78 častnikov, zaplenili smo 3 topove, 11 strojnih pušk in 126 konj.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško poročilo.

1. junija. V dolini Lagarina dvoboj s topovi. Popoldne je poizkušal sovražnik zopet presenetljiv napad na prelaz Buole, a naši so ga vrgli z bajoneti. V odseku Pasubio silovito streljanje s topovi in ponovni sovražni napadi v smeri Forni Alti, ki so jih naši alpski sijajno odbili. V odseku med Posina in zgornjim Astico je več-

raj ljuto delovalo topništvo dalje. Popoldne je napadel sovražni oddelek, ki je prekoračil Posino, v smeri proti Monte Spin, a ustavili smo ga na najskrajnejšem severnem pobočju gore. Drugi oddelek, ki je prodiral proti San Ubaldo, južnovzhodno od Arsiero, smo premagali in ga vrgli v neredu čez Posino. Na visoki planoti Sette communi močan pritisk sovražnika na naše postojanke ob krilih na Monte Cengio in proti dolini Campo Molo. V dolini Sugana se položaj ni izpremenil. Ob zgornjem Butu navaden ogenj s topovi. Na bojni črti ob Soči neprestano držno napadajo naši mali oddelki, eden med njimi je vzel sovražniku en metalec min. Skupine Capronijev so napadle 30. in 31. maja Val d'Assa, kjer so vrgle približno 100 bomb z vidnim uspehom na sovražne tabore. Vrnile so se ne-poškodovane.

Nadvojvoda Evgen častni doktor.

Dunaj, 3. junija. (K. u.) Proforski zbor visoke šole za poljedelstvo je s cesarjevim dovoljenjem podelil generalnemu polkovniku nadvojvodi Evgenu častni doktorat poljedelstva.

Epizode iz zadnjih bojev na južnem Tirolskem.

»Linzer Tagespost« priobčuje pisma nekega častnika:

Se vedno pod velikim vtisom včerajšnjega dne (21. maja), naj nekoliko opišem svoje doživljanje. Ker je deloval moj bataljon na raznih delih fronte ter bil zato pod tujim poveljstvom, sem se nahajal na stališču nekega polkovnega poveljstva, tik za katerim so lajale štiri lastne baterije.

Kraja žal še ne smem imenovati, toda iz poročila z dne 22. t. m. ga je lahko uganiti.

Že ob 7. uri zjutraj, po mogočnem artiljerijskim učinkovanju se je posrečilo hrabrim južnim štajercem vzeti del sovražne fronte in čez četrt ure sem že videl nad 1000 ujetnikov, ki so v trumih prihajali iz postojanke proti nam — preganjani po italijanskem ognju. Krog približno 10. ure dopoldne je postal sovražni ogenj, ki je bil namenjen artiljeriji za našim stališčem, tako ljut, odkrušeno kamenje je tako na gosto letelo krog nas, da smo morali iskati zavetja v majhni kaverni, le tu intam med odmori se je moglo zopet opazovati. Krog poldne se je zastavil zadnji napad na višino C., katerega se je udeležilo tudi več stotinj mojega bataljona. Istočasno se je pa izvršil napad štirih italijanskih polkov iz gozda sem, ki se je končal s popolno razrušitvijo sovražnika. Zopet 2500 ujetnikov. Naše strojne puške so strahovito pustošile in beg ostankov je izpremenila naša celokupna artiljerija v popoln polom. Vse je drlo in proti večeru so našli naši poročevalski oddelki zapuščene sovražne topove v gozdu. Radost ogromna. Jutri upam biti tudi na sovražnem ozemlju in kakor vse kaže, bomo doživeli mogočno kazen božjo nad onimi, ki so tekom desetletij postali močni po zaslugi zveze z nami, potem pa na zavraten način dvignili orožje proti nam. Vse je veselo, da končno tudi tu ponese vojno grozo izven mej naše domovine.

Neko drugo vojnopoštno pismo se glasi: Strašno je bilo slišati bobneči ogenj naših topov, ki je zlomil vsak odpor sovražnika. Naenkrat je prišlo povelje k nasokoku in s tisočerm »Ura!« smo udrli iz naših kritij in planili po gozdnati višini navzgor. Noben Italijan se nam ni ustavljal, strašni artiljerijski ogenj jih je porazil. Kakor čebelni roji, s povzdignjenimi, prosečimi rokami so nam hiteli nasproti in kleče prosili za življenje. Ne požremo jih, samo zaničujemo jih. Mnogi so nam hoteli celo ponuditi denarja. Ko smo dospeli na

vrh višine, smo ostali do 2. ure zjutraj v tej postojanki, dokler nas ni izmenil drug polk.

Vztrajali smo v boju 22 ur brez odmora in brez hrane. Pa se vzdržali!

Strašni naši topovi.

Vojni tiskovni stan, 3. junija. Karol grof Scapinelli je poročal s potrdilom vojne tiskovnega stana: O naših napadih na pas italijanskih trdnjav se mi je poročalo: Italijani so vedno računali z našim napadom. Vedeli so celo, v kateri smeri bodo napadli naši. Zahvaliti se moramo strašnemu učinkovanju naših topov, da kljub temu niso mogli vzdržati našega prvega napada. Natančno so zadevale naše krogle italijanske jarko, naša pehota je napadala vedno v pravem trenutku in je vdrla s prvim nastopom v sovražne postojanke. Kljub veliki hrabrosti italijanske pehote ni vzdržala našega navala, kar dokazuje, da naša pehota prekaša italijansko, katere podobne napade je vzdržala pri Soči celo leto. Italijani so upali, da se bo pozneje med našim napredovanjem znižala sila c. in kr. čet. Nemogoče se jim je zdelo, da bi moglo ostati naše topništvo, posebno težki topovi, na strani pehote glede na tozadevno ozemlje in ker slove italijanske tehnične čete po celem svetu in vejo natančno, kako se popolnoma podero ceste in mostovi v prelazih gora. A naše izkušnje so omogočile, da je bilo naše topništvo vedno pravi čas na svojem mestu; naši poljski in gorski topovi so vedno sledili pehoti; tudi težki topovi niso veliko zaostajali. Složno delovanje vseh čet, njih občudovanja vredno delo, njih velike izkušnje v vojskah na gorah so omogočile, da smo dosegli tako velike uspehe.

Zanimivosti iz naših napadov na Lahe.

Vojni tiskovni stan, 3. junija. Vojni poročevalec Karol grof Scapinelli je poročal z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana: V ozemlju našega uspešnega prodiranja proti Italijanom sem izvedel sledeče zanimivosti: Za našimi črtami se je že več tednov živahno pripravljalo. Pozdravni strel, takorekoč gromovito znamenje morilnemu gromenju topov, ki bo sledilo, je dal zjutraj 14. maja nek naš velik top. Čez meje je zagromel ta strel, posvaril, presenetil in prestrašil je Italijane. Z največjim znanjem topniške vede se je pričel boj.

Močna odločnost, osredotočenje velikanskega dela je pripravljalo boj več tednov.

Na obe visoki planoti, kjer se je nameravalo napasti, so vodile le tri gorske ceste. Zbrati se moralo strelivo topovom, živih borilcem, predno se še prišli. Preskrbeti so se morala stanovanja in vse urediti za sanitetno službo. Nastop čet, vožnja vozov je zahtevala velik red po cestah.

V zadnjem trenutku šele, ko se je izvedlo že obširno obstreljevanje, je nastopila pehota. Le tako si moremo tolmačiti, zakaj so bile naše izgube tako nizke. Naša pehota je tudi takrat, ko je zavzemala opirališča, napredovala vedno pod obrambo naših težkih in lahkih topov. Oklopne utrdbe smo zasedli, v mnogih med njimi so pustili Italijani topove velikane nepoškodovane in nabite; c. in kr. topništvo se je večkrat odlikovalo s tem, da je hitro obrnilo te laške topove in streljalo z njimi za Italijani in na njih utrdbe.

Čez nepristopno zemljo, po razdrtih cestah so naši poizvedovali, na nobeno oviro se niso ozirali. Snega je ležalo tu in tam dva metra visoko. Četam je sledil tren z novimi črevlji in s pečmi. Ko so dežile že kroglice, so letali naši letalci v zraku, kjer so poizvedovali in se tudi sami uspešno bojevali z italijanskim narodom, oblečenim v vojne sive obleke. Tudi na nasprotni stra-

ni se je pojavilo življenje v pokrajini. Iz strahu pred zasledovalci so pričeli Italijani, ko so se umikali, uničevati: mesto Asiago je padlo, z gora nad Arsierom pa vidijo naše čete že morje.

Francozi o padcu Arsiero in Asiago.

Berlin. Iz Genfa se je poročalo »Vossischer Ztg.«: V sredo zvečer so izvedeli v Parizu, da so vzeli Avstrijci Arsiero in Asiago. Francoski vojaški krogi priznavajo odkritosrečno, da je priborila avstrijska armada zelo velik uspeh. Herbelte je objavil v Echo de Paris članek »Italija v nevarnosti«, katerega je končal sledeče: Nemci so trdili, da je potegnil sporazum Italijo v vojsko, ker ji je obetal ozemlja. Sedanji dogodki razkrinkavajo resnico. Italija je bila prisiljena, da se je zvezala s sporazumom, da brani svojo neodvisnost nasproti nemško-avstrijski družbi in da zagotovi svojo pravico do življenja. Preizkušnje Italije jo približujejo našim srcem. Ker se je istočasno s padcem Arsiera in Asiaga poročalo tudi o uspešnih napadih Nemcev v gozdu Caillette, zahtevajo vsi listi, naj nastopijo Angleži in Rusi in armada v Solunu.

Moč italijanskih bojnih sil.

Lugano, 4. junija. Z dobro poučene strani se poroča o moči bojnih sil, s katerimi Italija trenutno razpolaga. Armada obstoji, ali bolje, je obstojala iz 1.200.000 dobro izvežbanih čet. Od teh se jih mora najmanj 300.000 odsteti (mrtvi, ranjeni, bolni in ujeti), 50.000 mož je v Afriki, 60.000 v Valoni, 100.000 kot rezerve v Siciliji in južni Italiji, to je skupno 500.000 mož, ki odpadejo za bojišče. Proti avstrijski ofenzivi ima sedaj Italija samo 700.000 dobro izvežbanih mož; ki so razdeljeni ob celi bojni črti. K temu pride še 800.000 do 1 milijona mož, ki so le malo ali pa prav nič izvežbani. Tudi topov imajo Italijani razmeroma malo, posebno primanjkuje težke artiljerije in pa konj.

Italijani kličejo na pomoč.

Lugano, 4. junija. V odločnem članku zahteva »Corriere della Sera«, naj pride ves štirispornazum na pomoč Italiji, ki je sedaj v največji nevarnosti, ker bo usoda Italije tudi usoda štirispornazuma. Sporazumno z vsemi milanskimi listi poroča »Corriere«, da je sovražnik zopet prišel s svojo ofenzivo in spreminil smer napada.

Verono izpraznjujejo.

Lugano, 4. junija. Švicarski listi poročajo, da je Verono večina civilnega prebivalstva zapustila. Konzulati so se preselili iz Verone v Modeno.

Salandra pri kralju.

Lugano, 4. junija. »Secolo« poroča, da je Salandra došel na bojišče. V avtomobilu se je peljal v glavni stan, kjer ga je kralj sprejel v nenavadno dolgi avdijenci. Naslednji dan je odpotoval, spremljan le od svojega zasebnega tajnika, proti Tridentinskemu, da se sam prepriča o stanju vojaških dogodkov.

Italijanska kritika.

Lugano, 4. junija. »Popolo d'Italia« ljuto napada ljudi, ki so radi južnotirolskih dogodkov obupani, in pravi, da bi jim morali izbiti zobe. Nadalje se obrača proti vladni in generalnemu štabu in pravi: Če se bomo prepričali, da so nesposobni, ne bomo imeli nobenega ozira in bomo naš nož zasadili v njih hrbte. Dokler pa nimamo popolne gotovosti za to, rabimo mir in moč. Italija šele sedaj pričinja vojsko.

Neapelj v temi.

Genf. Iz Neapelja se je poročalo: Iz strahu pred napadom z morja na Neapelj je ukazal prefekt, naj se mesto ponoči več ne razsvetljuje.

Italijani so zapustili Krf.

Atene. Angleški poslanik je prišel skupno z italijanskim poslanikom k Skuludisu, katerega je obvestil, da zapusti Italija Krf in da njen oddelek tam nadomeste angleški vojaki.

Salandra se vrnil iz glavnega stana v Rim.

Lugano, 4. junija. (K. u.) Salandra se je vrnil iz glavnega stana v Rim. V glavnem stanu se je posvetoval s kraljem in s Cadorno. Ko je prišel v Rim, je sklical ministrski svet, da mu bo poročal o svojih osebnih vtisih. Listi so poročali, da je Salandra prepričan o važnosti vojaškega položaja na južnem Tirolskem, a tudi o tem, da se trajno boljša. Popolnoma zaupa italijanski obrambi, posebno ker je duh čet prav dober, ker je streljanje dovolj, ker je urejeno preskrbovanje čet, ker je prizadeto civilno prebivalstvo mirno in ker so pripravili celo protiprodiranje Italijanov. V tem smislu namerava objaviti nekateri ministri o položaju na bojišču v zbornici poslancem.

lena; zaviti v bele snežne plašče smo nalikovali belim duhovom, ki se plazijo polagoma po zemlji proti sovražnim okopom.

Za hrbtom smo imeli že dve laški poljski straži. Držali smo se severnega roba planote in skakali od grma do grma. Približali smo se bili kakih dvesto korakov od laških okopov. Ura je že kazala deseto uro pred poldnem. Dež se je polagoma izpremenil v sneg in znežilo je, da je bilo veselje gledati debele kosmiče.

Stali smo ob robu gozda in opazovali. Kar naenkrat so padli streli južno od nas.

Takoj smo vedeli, da veljajo ti streli patrulji mojega tovariša, ki je poskušal svojo srečo pri neki dolini. Pozorni smo postali, sedaj je bil sovražnik alarmiran in gotovo bo tudi pri moji patrulji podvojilo čuječnost.

Legli smo na tla in se močili v snegu. Mraz je nas tresel, a mi smo vztrajali na mestu.

Čakali smo kako uro; nič se ni ganilo pri nas. Južno od nas so padali streli vedno gostejše.

Naprej nam ni kazalo. Ako bi šli naprej, bi naleteli na pazljivo stražo v okopih in za hrbtom smo že itak imeli dve poljski straži.

Mirno smo čakali. Patrulja se je razvrstila v rojno črto in bila je pripravljena vsak hip oddati smrtonosno salvo.

Kot bi bili iz zemlje izrastli je stalo pred nami v sneženem metežu kakih dvajset Lahov. Počasi so se pomikali proti nam.

Umakniti se je bilo prepozno, ni nam nič drugega kazalo, nego jih sprejeti z dobro merjenim ognjem.

Kakor bele pošasti so drsli Lahji po snegu.

Tiho smo čepeli za grmovjem, a vendar se je moral eden mojih mož ganiti, da so ga opazili Lahji, ker ti so se vrgli na zemljo in že se je vsula toča krogel na nas. Merili so dobro, imel sem dva ranjenja, a k sreči sta bila obadva ranjena v roko.

A tudi mi nismo ostali tihi. Šlo se je nam za rešitev iz te pasti. Kakih pet minut smo streljali; zadeli smo tudi, ker sovražnikov ogenj je pojenjal, le tupatam je padla krogla poleg nas.

Porabili smo to pavzo in se umaknili v gozd.

Ranjenja smo obvezali in nato je patrulja nastopila pot proti domu.

Moja naloga je bila izvršena.

A sedaj kako priti mimo poljskih straž. Severno od nas se je dvigala skalnata gora z navpičnimi stenami; pod nami grapa z dvema poljskima stražama.

Snežilo je ves čas, povsod vse mokro in pri hoi je noga drsela.

Krenili smo na isto pot, po kateri smo prišli.

Nevarna pot.

Šli smo počasi pa oprežno.

Pri eni poljski straži smo se zmuznili po grapi; rabili smo za kratko pot kakih dvesto korakov skoro dve uri. Videli smo Lahone na straži, a v snegu niso tako natančno razlikovali belo avstrijsko patruljo od grmovja in dreves. In srečno smo se zbrali polnoštevilno pri neki skali, ki je nam nudila varno zavetje proti kroglam. Odpočili smo se in popili malo mrzlega čaja. Bili smo že pošteno utrujeni in premraženi, a vkljub temu je bila patrulja še vedno dobre volje. Posebno ranjenja sta bila najbolj glasna v zabavljanju nad polentariji.

V sneženem metežu smo se tudi pri prvi laški straži srečno izmuznili in krenili proti našim poljskim postojankam. Naša poljska straža je nas pogostila z gorkim čajem, kar se je zelo prilagelo utrujenim in prezebljnim patruljam. Zvedeli smo, da se je sosedna patrulja tudi že vrnila in da ima tri ranjence, enega precej težko v koleno.

Okrog desete ure ponoči je dospela moja patrulja v lastavičje gnezdo.

V gorko zakurjeni baraki je nas čakala menaža in, kar je bilo še več vredno, pisma iz domovine in časopisi. Pozabljeni so bili vsi napori in nevarnost. Veseli smo bili, ko smo brali pisma od svojcev in deklet.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. junija. Uradno se poroča: Ob besarabski bojni črti in v Voliniji trajajo topniški boji z nezmanjšano silovitostjo dalje. Na posameznih točkah so bili tudi ruski pehotni sunki odbiti.

Dunaj, 4. junija. (K. u.) Uradno se je poročalo:

Danes zjutraj je pričel sovražnik streljati s topovi na celo našo severovzhodno bojno črto. Posebno ljuto se je povišal ogenj topov ob Dnjestrju, ob spodnji Stripi, severozahodno od Tarnopolja in v Voliniji. Armada generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa Ferdinanda se nahaja pri Oliki na 25 km dolgi bojni črti pod bobnečim ognjem Rusov. Ruski napad s plinom ob Dnjestrju nam ni povzročil nobene škode. Povsod kažejo znamenja, da najbrže neposredno napade pehota.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

RUSKO URADNO POROČILO.

2. junija. Sovražno topništvo je obstreljevalo z nekaterimi presledki mostišče Uexküll. Okolu 8. ure zvečer so pričeli Nemci nenadoma streljati s puškami in s strojnimi puškami, s težkimi in z lahkiimi topovi so metali bombe na naše postojanke v odseku južno od kolodvora Neu Selburg (zahodno od Jakobova). V obrambi opisanega ognja je zapustila sovražna pehota trikrat svoje jarke, a jo je vselej pogljal naš ogenj nazaj v jarke, iz katerih je izpadla, ko je prekoračila svoje žične ograje. Okolu 7. ure zjutraj je ogenj znatno ponehal. Pred železniško postajo Nizgal (27 km severno od Dvinskoga) so drzno poizvedovali naši kozaki na levem bregu Dvine. Sovražni topovi so streljali enakomerno na naše postojanke v odseku Dvinsk. Ponoči na 1. t. m. je napadal sovražnik po kratkem, ljuitem obstreljevanju s topovi in s puškami naše postojanke južno od Smorgona v vasi Suhov (10 km južno od Smorgona), a ga je odbil ogenj naših pušk in ročnih granat.

Sovražno letalo je vrglo šest bomb na kolodvor Bogdanova (10 km severno vzhodno od Vilejke).

BOJ S TOPOVI V BESARABIJI.

Črnovice, 3. junija. (Po vojnem tiskovnem stanu odobreno.) Zdi se, da so pripeljali Rusi daleč streljajoče topove, s katerimi poizkušajo obstreljevati zadaj ležeče dele avstrijske bojne črte, a uspeh ni tak, da bi bilo vredno o njem izgovoriti kako besedo. Ruski letalci s francoskimi stroji so prileteli od Dnjestra, nameravali so poleteti v notranjo Bukovino, a jih je odbil ogenj obrambnih topov. Neki ruski letalec je priletel do malega mesta Kocman, kjer je vrgel dve bombi, ki sta padli blizu bolnišnice Rdečega križa. Škoda se ni povzročila nobena. Ponoči so se razvile male praskke med poizvedovalnimi četami.

BOJI NA RUSKEM BOJIŠČU.

Vojni tiskovni stan, 3. junija. Neki vojni poročevalec je poročal; poročilo je potrdil vojni tiskovni stan: Na ruski bojni črti je pričelo topništvo živahnejše delovati. Pred kratkim se mi je nudila prilika, da sem opazoval iz neke postojanke topništva ruske pripravljane boje. Ruski topovi so se v gozdu in v močvirju zelo težko zastreljevali. Težko se je opazovalo, kam padajo granate. Dasi ko neprestano delovali med pripravo ruskega topništva letalci, je letalo nekaj sovražnih letalcev v zraku. Letati so morali primeroma precej nizko, da so mogli bolje opazovati. Naši topničarji so prisilili neprestano sovražne letalce, da so se morali izpustiti na tla. Ujetniki poročajo, da je nadzoroval general Brusilov pri Rovnu ruske čete. Sam je razdeljeval vojakom darove ruskih cerkvenih knezov, ki so poslali veliko podob svetnikov; rekel je vojakom; svetniki vas bodo vodili pri vašem bodočem velikem nastopu. Vse ruske čete iz ruskega tabora pri Rovnu so nato potisnili naprej do tik za bojno črto kakor tudi ves material, med katerim se je nahajalo posebno veliko japonskih težkih topov, ki jih, kakor so pripovedovali ujetniki, spremlja japonski inženirji.

BOJI Z MINAMI PRI SAPANOVU.

Vojni tiskovni stan, 3. junija. (Poročilo vojnih poročevalcev potrjeno po vojnem tiskovnem stanu.) Rusko dnevno poročilo 19. maja je pisalo: Severnozahodno od Kremenice so našli naši minirji sovražno galerijo min, približali so se hodniku sovražne mine, katerega so razstrelili. Presenečeni sovražnik je bežal in je popustil ves material. Z ročnimi granatami se je preprečil poizkus sovražnika, ki je nameraval galerijo min zopet osvojiti. To poročilo se najbrže tiče tiste akcije z minami, ki se je izvedla na naši strani 18. maja pri Sapanovu po načrtu in

uspešno; posrečilo se nam je ob tej priliki, da smo zrušili dva sovražna hodnika nabita z minami in da smo nekaj časa sovražniku onemogočili nastop. Izvedli smo to podjetje takole: V odseku Sapanov je odbila vpad sovražnika v lasten hodnik min 18. maja popoldne patrolja neke saperske stotnije. Naše moštvo je vdrló srčno v hodnik sovražnika vrgla ga je v ročnem metu in razstrelilo sovražen hodnik med najbesnejšim sovražnim ognjem. Ravno tako drzno so naši odbili nov sovražni vlom, ki ga je izvedel sovražnik čez nekaj časa, na naš hodnik; sovražnika so naši pregnali in razstrelili sovražniku njegov hodnik. Lastne izgube: en mož lahko ranjen.

CESAR VILJEM.

Berlin, 3. junija. (Kor. ur.) Cesar Viljem je sprejel danes zvečer državnega kancelerja pl. Bethmann-Hollwega, ki mu je poročal o tekočih poslih. Nova palača pri Potsdamu, 4. junija. (Kor. ur.) Cesar Viljem je odpotoval v Wilhelmshafen.

ZVEZA Z VARŠAVO.

Od sedaj je pisemski promet pod že naznanjenimi pogoji dovoljen med Avstrijo in celokupnim ozemljem generalne gubernije varšavske.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. junija. Iz velikega glavnega stana so poročali:

Virtemberžanski polki so vzeli z naskokom včeraj popoldne greben višin južnovzhodno od Zillebeke (južnovzhodno od Yperna) in angleške postojanke, ki so ležale zadaj. Ujeli smo nekoga lahko ranjenega angleškega generala, nekoga polkovnika in 13 drugih častnikov, 350 neranjenih in 188 ranjenih Angležev. Število ujetnikov je za to nizko, ker je imel branilec posebno težke krvave izgube in ker so poleg tega deli posadke bežali iz postojanke tako, da jih je mogel dohiteti le naš ogenj. Ponoči izvedeni protinapad smo izlaska odbili.

Boj s topovi se je nadaljeval severno od Arrasa in pri Alberti.

V. Champagne, južno od Rigorta, so naši poizvedovalni oddelki ujeli 200 Francozov.

Zahodno od Moze smo se z vidnim uspehom vojskovali s sovražnimi baterijami in z utrdbami.

Francozi so doživeli na vzhodnem bregu Moze zopet poraz. Zgodaj zjutraj smo odbili močan napad na naše iznova pridobljene postojanke južnovzhodno od gozda Caillette; bolj južno od tam so izvedli Francozi včeraj na greben južnovzhodno od Vaux šest zaporednih napadov, da bi vdrl v naše jarke; vsi napadi so se izjalovili z največjimi izgubami za sovražnika. Južnovzhodno od Vaux se bijejo besni boji z za nas ugodnih uspehom. Na vzhodnih strminah višin ob Mozi smo vzeli z naskokom močno utrjeno vas Damloup; ujeli smo 520 neranjenih Francozov, med njimi 18 častnikov in zaplenili več strojnih pušk. Drugi ujetniki so prišli, ko so jih odpeljali v Dieppe, v ogenj težkih francoskih baterij.

Lahko topništvo je sestrelilo nad Vauxom Farmanovo dvokrilno letalo.

V včerajšnjem dnevnem poročilu omenjeno, zahodno od Merchingena sestreljeno letalo, je četrti, katerega premagal poročnik Höndorf.

Berlin, 4. junija. Wolffov urad je poročal iz velikega glavnega stana:

Angleži so večkrat napadli postojanke, katere smo pridobili južno od Yperna; njih napade smo vse brez izjeme odbili. Topniški boji severno od Arrasa in pri Alberti so se nadaljevali tudi včeraj. Odbili smo angleške poizvedovalne oddelke. Več sovražnih razstrelb južnovzhodno od Neuville-St. Vaast ni učinkovalo.

Odbili smo izlaska slabše napade sovražnika zahodno od višine 304 in zaplenili 1 strojno puško. Trdi boji na vzhodnem bregu med gozdom Caillette in Damloup so napredovali ugodno za nas. Ujeli smo včeraj nad 500 Francozov, med njimi tri častnike, in zaplenili 4 strojne puške. Več sovražnih napadov s plinom zahodno od Markircha ni čisto nič učinkovalo.

Bombe, katere so vrgli sovražni letalci na Flanderskem, so ubile več Belgijcev. Vojaške škode ni. Obrambni topovi so sestrelili pri Hellebeke angleško letalo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko poročilo.

2. junija ob 3. popoldne. Na desnem bregu Moze se je nadaljevala bitka včeraj in ponoči na celi bojni črti Thiaumont-Vaux in se je razširila celo proti vzhodu čez utrdbi Vaux in Damloup. Naš ogenj in naši protinapadi so odbili nemške napade na Thiaumont in Douaumont. Južnovzhodno od utrdbi Douaumont se je posrečilo Nemcem, da so vdrl v južni del gozda Caillette in v južni del vhodov h kaluži pri Vaux. Na desnem bregu so se zrušili vsi nemški napadi v okolici Vaux in Damloup z zelo znatnimi izgubami za sovražnika. Tu so bili boji s topovi izredno besni in so trajali dalje na celi napadeni bojni črti.

Francoške skupine letal so se borile s skupino nemških letalcev, ki so se vrnili od napada na Bar le Duc, neko drugo skupino sovražnih letal so pa prisilile, da so morala izpremeniti smer. Pri Etain so sestrelili naši nemško letalo; pri Boutonville sta prisilili dve naši letali Fokkerjevo dvomotorško letalo, da se je moralo izpustiti na tla.

Ob 11. ponoči. Na levem bregu Moze so zelo delovali topovi na obeh straneh v odseku višine 304 med »Mrtvim mozem« in Mozo. Na desnem bregu Moze so Nemci cel dan krepko napadali našo postojanko med kalužo Vaux in vasjo Damloup. V tej pokrajini so si sledili s strnjenimi množicami napadi. Sijajen odpor naših čet je nadvladoval napore sovražnika zahodno od utrdbi Vaux so odgovarjali vsem napadom Nemcem naši protinapadi in preprečili, da sovražnik pred utrdbo Vaux, katero je nameraval vzeti za vsako ceno, ni nič napredoval. Boj je bil tako ljut, kakor še ni bil nikdar prej. Napadalne oddelke je kosil ogenj naših topov in strojnih pušk, izgube sovražnika so bile strašne. Sovražne množice, ki so napredovale, da ojačijo v boj zapletene bataljone, so obstreljevali naši težki topovi in so se odbile nazaj do proti Dieppe. V odseku Damloup ob vzhodu višin ob Mozi se je posrečilo sovražniku, da je vdrl v vas, katere večji del držimo. Na celnem desnem bregu se zelo ljuto nadaljuje boj s topovi.

Pred Verdunom.

Berlin, 4. junija. »Voss. Ztg.« piše: Na zahodnem bojišču so se pričeli vršiti važni dogodki. Osvojitve gozda Caillette je nadaljevanje vpada v francosko glavno postojanko.

Rotterdam, 4. junija. V uvodnem članku o položaju pri Verdunu pišejo »Times«: Težki nemški topovi, ki so postavljeni pri Cumieres, tako hitro streljajo in tako dobro zadevajo, kot nikdar poprej. Če se bo nemška pehota prav tako obnesla kot nemška artiljerija, potem so Nemci nepremagljivi.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. junija. (K. u.) Uradno se je poročalo:

Naše topništvo je razkropilo pri spodnji Vojuzi italijanske oddelke.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. junija. Iz velikega glavnega stana so poročali:

Razven bojev med prednjimi strahami nobenih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Bolgari zasedli utrdbo Pheaptira.

Amsterdam, 3. junija. (Kor. ur.) »Times« so poročali iz Soluna: Bolgari so zasedli utrdbi Pheaptira. Postaja Demir Hisar so zasedli zdaj Grki in Bolgari skupno, ena bolgarska stotinja se nahaja tam. Grške posadke še niso odpoklicali. V odseku Gjevvgjeli-Dojran so se razvili mali boji.

Pred Solunom.

Pariz, 4. junija. (Kor. ur.) »Matin« poroča iz Aten: Nemško-bolgarske čete so razširile svoje črte v smeri proti Okrine. Zdi se, da hočejo zasesti ta kraj. Nek nemški oddelki je došel v Hadji Beglik (Turčija). Sovražniki zbirajo svojo artiljerijo in infanterijo v Xanti. Nemška vlada je grško vlado zagotovila, da ne namerava zasesti Kavale in južne Makedonije.

Nasilne odredbe v Solunu. — Oblegovalno stanje.

Solun, 4. junija. (K. u.) Reuter: Zavezniki so zasedli včeraj brzojavne urade in glavni carinski urad. Odredilo se je tudi vse potrebno v okolici mesta, da se prepreči morebitni upor. Poveljniki orožništva in policije so odstavljani in proglašeno oblegovalno stanje.

Obsešno stanje na Grškem.

Pariz, 31. junija. (Kor. ur.) Listi doznajajo iz Aten: Kakor poroča list »Kairi«, se je baje vlada odločila, da proglasi obsešno stanje in pri glasovanju v zbornici o novih izjavah, ki jih poda o zasedenju utrdbi Rupel, stavi vprašanje zaupanja. Venizelovski listi ljuto napadajo Skuludisa in mu očitajo, da se namerava ob času, ki se mu bo zdel primeren, postaviti na stran osrednjih sil proti zaveznikom.

Berlin, 3. junija. (Kor. ur.) Zastopnik Wolffovega urada poroča iz Aten: Včeraj so poslaniški četverporkazuma drug za drugim posetili ministrskega predsednika Skuludisa. Poudarjali so,

kako živahen vtis so napravile na njihove vlade podrobnosti zasedenja utrdbi Rupel, in so namigavali, da vojaške oblasti zaveznikov ukrenejo vse, kar bi bilo potrebno vsled novega položaja, ki je nastal vsled zasedenja utrdbi Rupel po Nemcih in Bolgarih. V svrhu izpodbijanja trditve venizelovskega časopisja, da je prepuštevitev utrdbi Rupel kršenje dobrohotne nevtralnosti Grške napram ententi, objavljajo vladni listi poluradno izjavo, da je grška vlada, vztrajajoč v svoji nevtralni politiki, pristupila zasedenju utrdbi Rupel po Nemcih in Bolgarih, ko si je s strani Nemčije in njihovih zaveznikov zagotovila jamstva, kakor jih je za zasedenje grških tal dala tudi ententa. Nasprotno trditve ne odgovarjajo dejstvom.

Amsterdam, 2. junija. (Kor. ur.)

Kakor poroča neki tukajšnji list, se listu »Times« poroča iz Aten, da Skuludis smatra zasedenje utrdbi Rupel iz defenzivnih razlogov za neizogibno posledico zavezniške ekspedicije v Solun. Če bi se zasedenje ne bilo dovolilo, bi bilo to nenevtralno stališče, ki bi bilo izpostavilo Grško nevarnosti vojne.

Stališče grške vlade.

Amsterdam, 3. junija. »Times« poročajo iz Aten, da smatra Skuludis zasedenje utrdbi Rupel iz defenzivnih vzrokov kot neizogibno posledico ententine solunske ekspedicije. Če bi Grška zasedenja ne dovolila, bi to bilo nenevtralno dejanje, ki bi Grško spravilo v vojno nevarnost.

Italijanski listi poročajo, da so med Atenami in Rimom kaj živahni razgovori. Sonino je sprejel grškega poslanika. Dogodki silijo, da se Grška odloči. Garancijo v imenu Bolgarije je dala Nemčija.

× × ×

Eksplozije v rumunski municijski tvornici.

Bukarešt, 4. junija. V tvornici za patrone v Cotrozeji je vnovič nastala eksplozija, ki je povzročila znatno škodo. Detonacija je bila tako silna, da so popokale vse šipe po oknih kraljevega gradu. Čuje se, da sta dva neznana storilca vrgla bombe na streho tvornice. Ranjenih je bilo 30 oseb.

Rekvirirane rumunske ladje.

Bukarešt, 3. junija. Rumunske ladje »Karpattia«, »Turn-Severin« in »Constantza«, ki so odpule pred par tedni v Mariampol, da pripeljejo premož za Rumunijo, so bile od ruske vlade rekvirirane.

Rumunsko-turški trgovski dogovor.

Amsterdam, 3. junija. »Times« poročajo iz Bukarešte, da bo trgovski pogodba Rumunije z Turčijo v kratkem sklenjena. Rumunija doni to baka, dala pa bo petroleja, bencina in žito.

× × ×

»Zadnji dnevi Srbije«.

Rusija je kriva svetovne vojne. V »Oesterreichische Rundschau« piše pod tem naslovom nek Srb, ki je bil do odhoda Pašića v najtesnejši zvezi z njegovo bližnjo okolico. Piše: V začetku je bila vlada in z njo skoro vsi sloji prebivalstva za to, da se sprejme avstrijski ultimati. Prestolonaslednik-regent je izrecno izjavil, da jim ne preostane drugega kakor sprejeti ultimati in znanprej iti po novi poti, ker sedanj način večne love po popularnosti ne kaže dobrega. Šele 25. julija zjutraj se je razpoloženje predrugačilo. Po noči je namreč prispela carjeva brzojavka kot odgovor na prestolonaslednikovo prošnjo za pomoč. Car je slovesno izjavil, da Srbije ne bo zapustil in je ukazal splošno mobilizacijo. To brzojavko, ki stoji v srbski modri in prvi ruski oranžni knjigi, so morali kasneje, kakor kažejo razkritja, potvrditi, ker tam ne nosi datuma 24. julija ampak šele 27. julija in tudi ne govori o mobilizaciji. Da pa so podatki tega srbskega zaupnika bolj pravilni, za to govori zgorajšnji preobrat v razpoloženju, ki ne bi bil umljiv, če bi carjeva brzojavka odšla šele 27. julija in pa znano dejstvo, da je Rusija že davno prej mobilizirala, predno je to oficijelno priznala. Tako stoji, da je neposredna povzročiteljica svetovne vojne Rusija, ker je bil car tisti, ki je Srbiji svetoval, da naj ultimata ne sprejme in je takoj po obvestilu tedaj še v času, ko Rusija še ni posegla v spor, izdal mobilizacijsko povelje.

Srbski kralj Peter na otoku Chalkis.

Pariz, 3. junija. (Kor. ur.) »Petit Parisien« je poročal iz Aten: Srbski kralj Peter se je odpeljal z grškim rušilem z otoka Edipsos in se je nastanil na otoku Chalkis.

Blokada.

Angleško poročilo o blekanju.

London, 2. junija. (Kor. ur.) Reuter je dobil iz merodajnega mesta poročilo o učinkovanju angleške blokade: Kar

se tiče severne Nemčije. Sedaj jo blokada brez dvoma trdo drži za vrat. Je pa druga stvar, ali se to more trditi tudi o dohodih skozi Sredozemsko morje. Nekatere teh cest očitno ne stojijo pod nadzorstvom angleške mornarice.

Amerika in podmorska vojna.

Berlin, 3. junija. (K. u.) Wolff brez žice iz New-Yorka: Hearstov mednarodni brzojavni urad poroča, da je državni urad začel preiskavo o obdolžitvah osrednjih sil, da so zavezniki pri operacijah podvodnikov flagrantno kršili predpise pomorskega vojevanja.

Amerika se oborožuje na morju.

Washington. Reuter je poročal: Reprezentantna zbornica je sprejela predlogo, po kateri bodo zgradili 50 bojnih križark, 4 poizvedovalne križarke, 10 rušilcev, 50 podmorskih čolnov in 130 letal.

Dva potopljena angleška parnika.

London, 4. junija. (Kor. ur.) »Lloyd« je poročal: Parnik »Ewald« (1993 ton) in »Salmonpool« (4900 ton) sta potopljena. Oborožena nista bila.

London, 3. junija. (Kor. ur.) Reuter je poročal: Potopljena sta parnika »Elmgerow« (3018 ton) in »Golconda« (5874 ton).

Lansing o nepristranosti Amerike.

Newyork, 4. (K. u.) Reuter: Lansing je imel v Watertownu govor, v katerem je zavrnil zavijanje, da je Amerika nasproti Nemčiji manj popustljiva nego nasproti Angliji. Vstrajal je na načelu, da je kršitev naravnega prava do življenja resnejša nego kršitev lastninske pravice.

Zmaga pri Skagerraku.

Izpopolnilno nemško uradno poročilo o bitki pri Skagerraku.

Berlin, 3. junija. Wolff je poročal uradno:

Da se prepričajo že naprej morebitne bajke, se še enkrat pribeje, da je v bitki pri Skagerraku 31. majnika nemškemu bojnemu brodogovju na odprtem morju stalo nasproti celotno angleško bojno brodogovje. K dosedanjim poročilom se pristavljamo, da sta bila uničena, kakor so poročala angleška uradna poročila, še bojna križarka »Invincible« in oklopna križarka »Warrior«. Malo našo križarko »Elbing«, ki je trčila ponoči od 31. maja na 1. junij z neko drugo nemško ladjo in se je zato močno poškodovala, smo morali razstreliti, ker jo nismo mogli odvesti. Posadko, izvezmo poveljnika, 2 častnikov in 18 moških, ki so ostali na krovu, da so razstrelili ladjo, so rešile torpedovke. Tiste, ki so ostali na krovu, je, kakor so poročali z Nizozemskega, neka ladja prepeljala v Ymuiden, kjer jih je izkrčala. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Berlin, 4. junija. (K. u.) Wolffov urad je poročal: Z merodajne strani se nam je dodatno k dosedanjim poročilom o morskii bitki proti angleškemu bojnemu brodogovju še poročalo:

Nemške morske sile so prodrlje, da prisilijo v bitko na morju, tiste dele angleškega bojnega brodogovja, o katerih se je poročalo, da so se večkrat pojavili ob norveškem južnem pomorju. Sovražnika smo zagledali prvič 31. maja ob 4. uri 30 minut približno 70 morskih milj od Skagerraka; bile so to štiri male križarke vrste Caliope. Naše križarke so pričele takoj zasledovati sovražnika, ki je pobegnil z največjo brzino proti severu. Naše križarke so zagledale ob 5. uri 20 minut v zahodni smeri dva sovražna oddelka: šest sovražnih bojnih in veliko število manjših križark. Sovražnik se je razvrščal proti jugu. Naše križarke so se mu približale na približno 13 km in so pričele tudi z juga in z jugovzhoda zelo učinkovito streljati na sovražnika. Med bojem sta bili uničeni dve angleški bojni križarki in ena rušilka. Po boju, ki je trajal pol ure, smo zagledali severno od sil sovražnika nadaljnje težke sovražne boje sile, bilo je, kakor se je to pozneje dožalo, pet ladij vrste »King Elisabeth«. Kmalu nato je posegla v bitko glavna nemška moč. Sovražnik se je obrnil proti severu. Pet angleških bojnih ladij vrste »King Elisabeth« se je pridružilo angleškim bojnim križarkam. Sovražnik se je poizkušal z najhitrejšo vožnjo odtegniti našemu skrajno dobro učinkujočemu ognju in proti vzhodni smeri okoli čela našega brodogovja. Naše brodogovje je sledilo z najbrzejšo vožnjo premikanju sovražnika. V tem delu boja smo uničili eno križarko vrste »Achilles«, oziroma vrste »Shannon«, kakor tudi dve rušilki. Najzadnjeje ležeče brodogovje naših linijskih ladij ob tem času radi svoje lege še ni moglo poseči v boj. Kmalu nato so se pripeljale s severa nove težke sile in sicer, kakor smo kmalu doznali, nad 20 sovražnih linijskih ladij najnovejše vrste. Ker je čelo naše črte prišlo od časa do časa v ogenj z obeh strani, smo obrnili

smer proti zahodu in smo odposlali na sovražnika brodogovja torpedovk, ki so odlično hitro z vidnim uspehom napadla trikrat po vrsti. V času boja smo uničili eno angleško bojno ladjo velikanko, druge so morale biti težko poškodovane.

Bitka podnevi proti angleški premoči je trajala, dokler se ni stemnilo. V njej se je nahajalo, če odštejemo veliko lahkih sil, vsaj 25 angleških bojnih ladij velikank, 6 angleških bojnih križark in vsaj 4 oklopne križarke proti 16 nemškim ladjam velikankam, 5 bojnim križarkam, 6 starejšim bojnim ladjam in proti malim oklopnim križarkam. Ko se je pričela tema, so pričela izvajati naša brodogovja na sovražnika nočne napade. Ponoči so se bili boji s križarkami, velikokrat so napadle torpedovke. Uničili smo ponoči eno bojno križarko, eno križarko vrste »Achilles« ali »Shannon«, najbrže tudi eno ali dve mali sovražni križarki in vsaj 10 sovražnih rušilcev; naša ladja na čelu našega bojnega brodogovja je sama uničila šest rušilcev. Med njimi sta se nahajali obe veliki novi vodilni ladiji rušilk »Turbubot« in »Tipperaj«. Brodogovje starejših angleških bojnih ladij, ki je prihitelo z juga, je došlo šele jutraj po končani bitki in je odplovalo, ne da bi jo bila videla večina našega bojnega brodogovja.

Angleško poročilo o bitki pri Skagerraku.

London, 2. junija. (K. u.) Admiraliteta je poročala: Na višini jutlandske obale se je razvil 31. maja popoldne boj na morju. Sledeče angleške ladje so se zapletle v boj: brodogovje bojnih križark, nekaj križark in lahke križarke, ki so jih podpirale štiri hitre bojne ladje. Izgube med omenjenimi ladjami so težke. Nemškemu brodogovju je pomagalo nepregledno vreme. Izognilo se je daljšemu boju z našimi glavnimi bojnimi silami. Kmalu nato, ko so se te pojavile na bojišču, se je vrnil sovražnik v svoja pristanišča, ko so mu zadale prej naše bojne ladje težko škodo. Potopile so se bojne križarke »Queen Mary«, »Indefatigable« in »Invincible«, kakor tudi križarki »Defence« in »Black Prince«, »Warrior«, ki je postal nesposoben za boj, je moral zapustiti mesto, ko so ga pričeli z drugimi ladjami vleči. Dalje se je poročalo, da so izgubili rušilci »Tipevary«, »Turbulent«, »Fortune«, »Sparrowhawk« in »Arden«. O šestih drugih se ne vé, kaj je z njimi. Potopila se ni nobena angleška bojna ladja, nobena lahka križarka.

Izgube sovražnika so resne. Uničena je vsaj ena bojna križarka in ena je težko poškodovana. Poročalo se je da so potopili ponoči naši rušilci eno bojno ladjo. Dve lahki križarki, ki smo jih premagali, sta se najbrže potopili. Število rušilcev, s katerimi je razpolagal sovražnik v boju, se ne more natančno podati, a o tem ni dvoma, da je moralo biti veliko.

(Zanimivo je, ker angleško poročilo ni navedlo imen nemških ladij, ki naj bi bile potopljene. To pomeni, da Angleži niso mogli rešiti posadk. Sklepa se lahko, da so Angleži prvi zapustili bojišče, popolnoma v protislovju z njih poročilom.)

Še eno angleško uradno poročilo o bitki na morju.

London, 2. junija. (K. u.) Admiraliteta je poročala: Izgubili smo v četrti osem rušilcev. V zrak je zletela sovražna bojna ladja velikanka vrste »Kaiser«. Med tremi nemškimi bojnimi križarkami, bili sta najbrže med njimi »Derfflinger« in »Lützow«, je zletela ena v zrak. Opazovalo se je, da smo še eno v boj zapleteno nemško bojno križarko tako poškodovali, da ni bila več sposobna za boj, tretjo smo pa, kakor se je opazovalo, resno poškodovali. Potopili smo eno lahko nemško križarko in šest nemških rušilcev, kakor se je opazovalo, sta vsaj še dve lahki nemški križarki tako poškodovani, da niste sposobni za boj. Tudi tri druge nemške bojne ladje smo večkrat zadeli. Končno smo potopili neki nemški podvodni čoln.

(Uradna objava štaba nemške admiralitete zavrne lažnjive trditve angleške admiralitete.)

Domnevni potek bitke.

Berlin, 1. junija. (K. u.) Berlinski listi naglašajo, da si je nemška mornarica že 22 mesecev goreče želela pomorske bitke. Konteradmiral Kalau je napravil na podlagi uradnih poročil obris o domnevnem poteku vojne. Po njegovem mnenju je plulo nemško visokomorsko brodogovje z vsestransko daleč naprej potisnjenimi zavarovalnimi skupinami — proti severu, ko se je pojavilo od škotske sem

angleško visokomorsko brodogovje v polni moči,

da si pribori gospodstvo v Severnem in Vzhodnem morju. Angleški zavezniki so nedvomno naglasili pomanjkljivost dosedanje blokade in zahtevali močnejši pritisk na Dansko, da dovoli prehod skozi Belte in Sund v svrhu stika z zavezniki. Anglija je storila prvi korak s tem, da je poslala iz svojih vodah svoje brodogovje. V začetnih bojih med brodogovji se je izkazala nemška pripravljenost na boj in gotovost njene artilerije v zadevanju, kakor že meseca ja-

nuarja leta 1915. na Doggerbanku proti težjim kalibrom angleških dreadnoughtov.

Nemška torpedna brodogovja prvič napadla angleške linijske ladje in dosegla uspeh.

Soditi je, da so se odigravali razni boji na južnem kurzu in da so Angleži izkoristili svojo številno premoč, da bi z najhitrejšimi in najmočnejše oboroženimi skupinami obvladali umikanje Nemcev proti jugu, ter da so tekom noči z rušilnimi flotilami vedno iznova izvajali presenetljive torpedne napade. Nemška bramba proti torpedom je odlično delovala. To dokazujejo močne izgube angleških brodogovj.

Boj je bil divji.

Esbjerg, 2. junija. (K. u.) Tukajšnji ribiči, ki so se vrnili danes, so videli, kakor je poročal »Esbjerg Avis«; včeraj zjutraj 50 morskih milj od svetilnika Vyl zadnji del velike bitke na morju. V sredo zvečer so videli, ko se je vozilo brodogovje približno 90 ladij proti severu, v četrtek zjutraj so opazovali še več ladij. Okoli dveh ponoči so slišali močno streljanje s topovi. Divji boj, med katerim so križarile nemške in angleške ladje zmešano, se je razvijal proti jugu. Ribiči so videli, kako se je potopila neka križarka.

Zmagovalec viceadmiral Scheer,

poveljnik zmagovitega nemškega brodogovja, je naslednik admirala Pohla. Kot častnik fregate »Bismark« se je odlikoval v boju z vstaškimi Kamerunčani pozimi leta 1884; bodoče leto se je udeležil demonstracije brodogovja pri Zanzibaru. Leta 1888. je služil kot častnik na korveti »Sophie«, ki je sodelovala pri boju z arabskimi vstaši v vzhodni Afriki. Od leta 1897. do 1900 je pripadal državnemu uradu mornarice. Prevzel je nato poveljstvo prvega oddelka torpedovk, a se je vrnil v urad mornarice, kjer je ostal do leta 1907., ko so ga imenovali za poveljnika bojne ladje »Elsass«. Načelnik štaba brodogovja na odprtem morju je postal leta 1909.

Najnovejše in najboljše ladje.

V »Lokalanzeigerju« primerja kapitan pl. Kühlewetter kakovost ladij. Anglija je uporabljala na zunanjih prizoriščih starejše ladje in jih veliko izgubila. Iz tega izhaja, da so v domačem brodogovju združene samo najnovejše in najboljše ladje. K temu pripaja številna premoč angleških ladij, pa naj se je udeležilo bitke tudi celo nemško visokomorsko brodogovje. Nemški pomorščaki angleškega brodogovja niso nikdar podcenjevali in ga priznavali za najboljše med vsemi tujimi mornaricami. Danes vemo, da zmoremo več nego Angleži. Anglija ni to, kar je mislila da je in za kar je hotela veljati. Ob nemškem uspehu mora umreti anglosaška misel, po kateri bi bila Anglija poklicana za gospodovalko morja.

Nemci angleško bojno brodogovje presenetili.

Christianija. Tukajšnji strokovnjaki so izjavili, da je nemški napad popolnoma presenetil angleško mornarico in da so odločili bitko za Nemce ugodno njih podvodni čolni.

Angleži poraženi ob 122. obletnici, ko so uničili francosko brodogovje.

Rotterdam. Praznoverne angleške kroge je zelo zadelo, ker je bila bitka na morju na obletnico zmage angleškega brodogovja 1. junija pred 122 leti, ko so njih predniki uničili francosko brodogovje. Poročilo o bitki se je razglasilo v Londonu v petek zvečer s posebnimi izdajami. Globoko so žalovali nad velikimi izgubami. Listi so opozarjali, da se Angležem zato ni godilo dobro, ker so se morali vojskovati blizu obali sovražnika.

Koliko bojnih ladij se je udeležilo bitke?

Haag. Neki parnik iz New-Castle je poročal, da so našeli 70 do 80 ladij, ki so se udeležile bitke. »Times« so pisale: bitka celotno na angleško mornarico ne napravlja večjega vtisa, kakršnega je povzročil napad nemške armade na francosko vojsko pri Verdunu.

Amsterdam. »Handelsblad« je poročal 3. t. m.: Ob 6. uri 15 minut je pripeljal parnik »Ymuiden 22« 20 nemških mornarjev in enega ranjenega angleškega častnika. Poveljnik ladje »Ymuiden 122« je poročal, da se je udeležilo bitke na morju na obeh straneh 150 ladij.

Izgube Angležev.

Berlin. V bitki pri Skagerraku so izgubili Angleži 201 top, 33 strojnih pušk in 35 cev za izpuščanje torpedov. Mornarjev so izgubili 5005, a všteti niso še mornarji »Warspite« in šestih torpednih rušilcev, katere pogrešajo. Lahko se zato sklepa, da so izgubili Angleži najmanj 140.000 ton in 6500 ljudi.

Rotterdam. Angleška mornarica je z ozirom na postavke proračunov v morskii bitki pri Skagerraku izgubila skoraj en tisoč milijonov šilingov.

Angleži o svojih izgubah na morju.

London, 3. junija. Uradno se razglša: Rešili so se štirje morskii kadeti ladje »Que-

en Mary«, vsi drugi častniki so mrtvi. Poveljnik ladje »Invincible« in en poročnik sta se rešila, vsi drugi so mrtvi. Dalje so mrtvi vsi častniki ladij »Indefatigable«, »Defence« in »Black Prince«, častniki ladje »Warrior« so se vsi rešili.

Križarka »Frauenlob« se je potopila v desetih minutah.

Hoekvan Holland, 3. junija. (Kor. ur.) Wolffu so poročali: Jadrnica »Thomes« se je pripeljala sem z 8. možmi in z enim mrtvecom nemške križarke »Frauenlob«, katero je potopila neka angleška bojna ladja ponoči na četrtek. Križarka »Frauenlob« se je potopila v desetih minutah. O ostali posadki, cela je štela 350 moških, ni nič znanega, kakor se tudi nič ne vé o usodi križark »Wiesbaden« in »Stuttgart«, ki sta se nahajali v bližini. Število angleških ladij se je cenilo na 60. (Wolffov urad je pristavil: Glede na križarko »Stuttgart« opozarjamo na uradno poročilo; po katerem se je vrnila v domače pristanišče.)

Kaj so pripovedovali danski kapitani o bitki pri Skagerraku.

Kodanj, 3. junija. (K. u.) List »Berlingske Tidende« je objavil poročilo danskega kapitana parnika »Moskow«, ki je poročal med drugim: V sredo sem videl 57-40' severne širine in 6-300' vzhodne dolžine veliko angleško brodogovje 70 do 80 ladij vseh vrst, med njimi tudi dreadnoughte ki je plulo na jugu; zvečer sem slišal neprekinjeno močno streljanje s topovi. V »Nationaltidende« je poročal neki drugi danski kapitan: Zdelo se mi je, da je bila zadeta neka angleška bojna ladja, najbrže poveljnikova. S krova je švigal plamen, ladja se pa ni potopila, marveč se je umaknila iz bojne črte.

Med bitko na morju ni bilo uničeno nobeno nemško letalo.

Berlin, 4. junija. (K. u.) Wolff je poročal: Inozemski listi so razširili poročilo, da sta bilazgubljena dva Zeppelina vsled požara, oziroma da sta padla v pomorski bitki pri Skagerraku. Z merodajne strani smo izvedeli, da so si to poročilo izmislili. Nobeno nemško letalo se ni izgubilo.

Danski parnik »Vidar« rešil šest Angležev. Angleška rušilka »York« zgorela.

London, 3. junija. (K. u.) Reuter je poročal: Danski parnik »Vidar« je izkrcal na Nizozemskem šest mož, ki so ostali živi od posadke vojne ladje »York«, ki pripada k tistim trem rušilkam, katere pogrešajo. Parnik »Vidar« je videl, da je rušilka »York« gorela in je rešil može, ki so še živeli.

Trije rešeni nemški mornarji smejo domov.

Aarhus, 3. junija. (K. u.) Višje poveljstvo je dovolilo, da se smejo vrniti domov trije nemški mornarji, katere je pripeljal včeraj švedski parnik »Para«.

Nekaj Nemcev in en rešeni Anglež se sme vrniti domov.

Haag, 3. junija. (K. u.) Mornariški oddelek je poročal uradno: Ponesrečenim Nemcem in nekemu zdravniku angleške mornarice, ki jih je pripeljala ladja »Martha«, so dovolili, da se smejo vrniti domov. O rešencih križarke »Frauenlob« se še ni nič ukrenilo.

Amsterdam, 3. junija. (K. u.) »Handelsbladtu« so poročali iz Ymuidena, da se bodo vrnili nemški častniki in mornarji »Elbinga« jutri zjutraj v Nemčijo.

Rotterdam, 3. junija. (K. u.) »Rotterdamsche Courant« je poročal iz Hoeg van Holland: Tu sem došli nemški mornarji križarke »Frauenlob« bodo internirani. Štirje med njimi se bodo prepeljali jutri v ujetniški tabor Bergeijk.

Francozi o zmagi Nemcev na morju.

Genj, 3. junija. V odsekih zbornice in senata je poročal mornariški minister Lacaze. Poročilo se je hitro razneslo med ljudi. »Temps« in drugi listi, ki so doslej zamolčali o tem vsako poročilo, izkušajo znižati važnost zmage Nemcev, toda kakršna je resnična sodb, dokazuje zahteva ministrov Combasa in Bourgeois po tajnih sejah zbornice in senata.

Angleško časopisje o bitki na morju.

London. (K. u.) List »Morning Post« je pisal o bitki na Severnem morju: Prednja straža našega bojnega brodogovja je napadla glavne morske sile sovražnika in jim je zadala najresnejše izgube. Boj naj se ne presoja po razmerju izgub, marveč po končnem uspehu, da je zbežalo ponosno nemško brodogovje z visokega morja v pristanišče. Kljub izgubam je ostalo angleško vojno brodogovje zmagovito na morju. Izborne strategične odredbe Jelicoesa in njegov odločen nastop je zagrabil, zadržal in blizu obali premagal nemško brodogovje, predno se je moglo pripeljati na angleško obrežje. Wolffov urad je k tej razlagi pristavil: Angleška admiraliteta je izgubila torej radi velikanskega veselja nad sijajno zmago njene bojne mornarice dva dni besedo, da ni mogla izpregovoriti. Pristrčno ji želimo še več takih zmag. »Daily Telegraph« je pisal: Kljub našim izgubam je ostalo naše bojno brodogovje nedotaknjeno,

Obstoja še vedno v svoji sijajni močono-
sti in v nadvladi, katero izvajamo nad zve-
zami na morju že dve leti. Ta sila je ostala
nedotaknjena. »Daily News« so pisale:
Dejstva boja naj ne povzročajo žalosti ali
pobitosti. Naše brodovje je še vedno v raz-
merju moči 2:1 (pred bitko 3:1, op. ured.)
nad nemškim v premoči in njena strategi-
čna sila in odločilna vloga ni prizadeta.

Omajan ugled Anglije.

Bern, 2. junija. (K. u.) »Berner Tag-
blatt« je pisal glede na bitko pri Skager-
raku: Ugled Anglije je silovito prizadet.
Vse gre za to, da se spor v Evropi odloči
na eno stran. Končni uspeh mora odme-
vati po celem svetu neprijetno Angležem
in njih zaveznikom.

Monopol Anglije na morju strit.

Curih. »Neue Züricher Nachrichten«
so pisale: V povestnici svetovne
vojske ostane zapisan 31. maj kot gla-
ven dan z ozirom na politične posledice
bitke. Kar se ni več zgodilo od
dni velikega Nizozemca de Ruyterja, se
je zgodilo. Glavni del angleškega bro-
dovja je premagalo nemško bojno bro-
dovje. Anglijo so zadeli na prsih na
tistem mestu, o katerem se je sodilo,
da je nepremagljivo. Monopol Anglije
na morju se je stril pri Skagerraku, raz-
svoj prestol so pahnili dosežanju kra-
ljico morja. »Svoboda na morju«, ta
klic odmeva danes od oceana do ocea-
na. Jutranja zarja te svobode je zaža-
rila. »Berner Intelligenzblatt« je pisal:
V bitki pri Skagerraku so doživeli An-
gleži največji poraz na morju, kakršne-
ga še ni njih brodovje nikdar doživelo.

Učinek morske bitke na borzi v New Yorku.

Haag. Iz New Yorka se je poročalo:
Vsled nemškega poročila o bitki na morju
so padle vrednosti vseh papirjev od 1 do
4 odstotkov.

Nemški podmorski čoin uničil velik an- gleški torpedorušilec.

Berlin, 4. junija. (K. u.) Wolffov
urad poroča: 31. maja je eden naših
podmorskih čolnov pred Humberjem
uničil velik modern angleški torpedo-
rušilec. Po izpovedbi člana posadke po-
topljenega angleškega rušilca »Tippe-
rary«, ki smo ga rešili, so naše boje
moči v pomorski bitki pred Skagera-
kom s strelji potopile tudi angleško
oklopno križarko »Euryalus«, ki je po-
polnoma zgorela. Načelnik admiralnega štaba morna-
rice.

Poljaki v nemškem državnem zboru.

Berlin, 3. junija. (Kor. ur.) Zborni-
ca je v drugem branju sprejela davek
na tobak, vozne listine in zvišanje pošt-
nih in brzojavnih pristojbin. Sprejela
predlog naprednjakov, da se zveznim
knezom vzame prosta poština. Spreje-
la je v tretjem branju predlogo o glav-
nični odpravnini za vojne poškodovan-
ce. Zastopnik Poljakov dr. pl. Miegolew-
ski je izjavil: Poljaki se vzdržijo gla-
sovanja, ker niso mogli doseči zakon-
ske določbe, da se ima zakon izvrše-
vati brez ozira na narodnost, vero in
politično stališče.

Dnevne novice.

+ Krst prestolonaslednikovega sinč-
ka bo ta teden v Schönbrunnu v navzoč-
nosti cesarja in vseh na Dunaju bivajočih
članov cesarske hiše. Boter bo saški kralj
Friderik August, krstil pa bo kardinal dr.
Piffl.

+ Junaštva Albina Mlakarja. — Od-
likovan. Iz vojnodopisnega stana se javlja:
Poročnik Albin Mlakar 14. saperskega ba-
taljona, ki je, kakor znano, s patroljo osvo-
jil popolnoma nepoškodovani fort Barca-
rola (Casa Ratti) med obstreljevanjem po-
lastni težki bateriji 305 cm možnarjev in
v sovražnem šrapnelskem ognju in prepre-
čil razstrelitev forta po italijanskem mo-
štvu, ki je bilo v to svrhu ostalo v utrdbi,
— je izvršil že 15. maja drug znamenit
junaški čin. Pri Seconda Posta (severno od
Monte Costona) je tekom skrajno nezanes-
ljivega desetminutnega odmora lastne artil-
lerije udril iz lastnega jarka in odstranil s
pomočjo saperske patrolje 300—400 kora-
kov oddaljeno sovražno oviro. Poročnik
Mlakar je bil izrednim potom povišan v
nadporočnika in odlikovan z vitežkim
križcem Leopoldovega reda. — Oče na-
šega junaka, Štefan Mlakar, je rojen v Vrh-
logi, fara črešnjevca, pri Slov. Bistrici in
je sedaj star 64 let. Albin je bil rojen na
Planini na Kranjskem, kjer je oče dolgo let
služboval. Kakor je oče zaveden Slovenec,
tako je tudi mati navdušena za slovensko
stvar. V družini občujejo samo slovenski.
A tudi junak Albin je zaveden Slovenec in
če pride med svojce, govori edino sloven-
ski. Albin se je že odlikoval v bojih z Rusi.
Napadli so ga trije kozaki, branil se je z

golim revolverjem in jih je tudi premagal,
a sam je bil le nekoliko ranjen. Nato je bil
klasificiran za šest mesecev kot nesposo-
ben za vojaško službo. Ko pa je izbruhnila
vojna z Lahom, se je prostovoljno oglašil,
dasiravno še ni popolnoma okreval. Bil je
vedno na Tirolskem. — Na očetovem do-
mu v Vrhlogi gospodari brat Anton, ki pa
služi sedaj kot črnovojnik pri 47. pešpolku
v Mariboru. Drug brat, Simon, ki kmetuje
v Leskovcu, župnija Črešnjevce, ima sedem
sinov pri vojakih. — Slava slovenskemu
junaštvu!

+ Hrvatski sabor je sklican za dan
14. junija.

+ Očetova želja. Avstrijska bratov-
ščina sv. Mihaela je sv. Očetu poslala
adreso, katero je podpisalo 1700 katoli-
ških avstrijskih družtev in nad tri četrt
milijona oseb. Državni tajnik kardinal Ga-
sparri je odgovoril v prisrčnih besedah, da
je v teh strašnih dneh za sv. Očeta največja
tolažba, ko vidi, kako se njegovi otroci z
vedno trdnjšimi vezmi spoštovanja, po-
božnosti in ljubezni zbirajo okoli njega in
stavijo vanj kot namestnika onega Jezusa,
ki je prišel, da ljudem dobre volje prinese
miru, vse zaupanje v bodočnost miru in
pokoja in se z njim družijo v sveti skupno-
sti molitve in obljub, da s sladko silo od
neba izprosijo konec te strašne šibe. Naj
dobri zgled doseže, da se vsi vojujoči si-
novi zberejo okoli skupnega očeta in da
vsi narodi odlože orožje in se objeti od
njegovih očetovskih rok zopet poljubijo z
bratovskim poljubom in vsi ljudje zopet
sklenejo zavezo ljubezni.

+ Podaljšanje oprostitve do 30. junija
vojaške službe oproščenih poljedelcev.
Vojni minister je na prošnjo poljedelskega
ministrstva odredil podaljšanje oprostitve
vsaj do 30. junija vojaške službe oproščenih
poljedelcev, voditeljev poljedelskih gos-
podarstev in poljedelskih uradnikov do 30.
septembra t. l.

+ Konec šolskega leta na srednjih šo-
lah. Naučni minister je odredil, da naj se
na srednjih šolah, dekliških licejih, moških
in ženskih učiteljskih ter na trgovskih in
navtičnih šolah, na katerih naj bi se po ob-
stoječih predpisih zaključil pouk 6. julija
t. l., zaključijo že v sredo, 28. junija in tudi
razdele izpričevala. Na ljudskih šolah
ostane zaseda in veljavi zaključek šolskega
leta o. normalnih rokov in tudi semkaj
spadajoče oprostitve šolskega pouka.

— Grof Julij Andrássy je došel, ka-
kor poročajo budimpeštanski listi, v Bern.

— Občinski svet v Zadru je iz držav-
nih interesov razpuščen. Za komisarija je
imenovan namestniški svetnik pl. Šailva.
Upajmo, da sedaj glavno mesto Dalmacije,
Zader dobi hrvaške ulične napise!

Žetvena pogodba med Nemčijo in
Ogrsko. »Berl. Tageblatt« poroča, da
bodo na Ogrskem začeli z žetvijo naj-
kasneje v treh tednih; Ogrska bo zato
lahko ta čas dajala Nemčiji žita, kolik-
or bo ta hotela. Nemčija pa pošlje na
Ogrsko 100.000 ruskih ujetnikov po-
spravit žatev.

— Signum laudis je prejel nadpo-
ročnik g. Oto Spitzkopf, komandant
trenjske kolone v Sodražici in Loškem
potoku. Po svoji spretnosti in marljivosti
se je mladi častnik v kratkem času v
vojski dvignil od praporščaka do
nadporočnika in prejel odlikovanje. Iz-
redno je priljubljen prijazen koman-
dant pri svojem moštvu — Bošnjakih.
Za časa bivanja pri nas se je pokazal
naklonjenega tudi našim ljudem, kar
pokaže ob vsaki priliki, in ljudem
ustreži, kjer se mu nudi prilika. — K
odlikovanju in povišanju mlademu
nadporočniku naše čestitke.

— Sladkor. Iz trgovskih krogov se
nam poroča, da je dobava sladkorja v mno-
žini, ki je po vladni odredbi za vsako po-
samezno osebo določena, do nove kampa-
nje, t. j. do novembra t. l., zagotovljena.
Priporočati je pa konsumentom, da od tr-
govcev ne zahtevajo vse za celi mesec do-
ločene množine naenkrat, temveč le to-
liko, kolikor se potrebuje za en teden, ker
je umevno, da vsled prometnih težkoč do-
bava te velikanske množine v par dneh
ni mogoča, vsled česar se dogaja, da so
nekateri stranke s sladkorjem za celi me-
sec založene, dočim ga drugim še za naj-
nujnejšo potrebo primanjkuje.

— Na italijanskem bojišču ranjen.
Dne 30. maja 1916 je bil v glavo težko
ranjen kadet Z a v a š n i k iz Gline pri
Ljubljani. Ravnotadan je bil ranjen v
roko poročnik Zipser.

— Iz ruskega ujetništva se je dne 29.
maja 1916 vrnilo v domovino 167 vojni-
h invalidov, kateri se sedaj nahajajo v rez.
bolnici v Litomeřicah na Češkem. Med dru-
gimi so se vrnil tudi sledeči: Poddesetnik
Rottler Franc, 17. pp., 6. s.; četovodja Mo-
dič Baltazar, 7. pp., 1. s.; infanterist Jane-
žič Bogomir, 7. pp., 11. s.; četovodja Ave-
Martin, 7. pp., 16. s.; infanterist Česen Sta-
nislav, 17. pp., 4. s.; tit. desetnik Gorjup
Anton, 97. pp., 1. s.; lovec Castelan Jakob,
20. lov. bat., 3. s.

— Cene vžigalic. Kakor je bilo že
razglašeno, se je industriji za izdelova-
nje vžigalic dovolilo zvišanje prodajnih

cen za vžigalice v taki izmeri, da znaša
ob prodaji na drobno maksimalna ce-
na za en zavoj z 10 normalnimi skat-
licami 32 vinarjev, cena dveh normal-
nih skatlic 7 vinarjev in cena za eno
skatlico 4 vinarje. Na vprašanje, ali ve-
ljajo te detaljne najvišje cene tudi za
importirano blago, je trgovinsko mini-
strstvo izreklo, da nima povoda za
vžigalice, ki se importirajo iz Švedske
ali iz drugega inozemstva v Avstrijo,
smatrati za primerne drugačne detalj-
ne cene kakor za one vžigalice, ki so
iz avstrijskih tovarn in glede katerih
se je začetkom aprila izdalo v dnevnem
časopisu uradno razglasilo.

— Na Gočah je umrla 29. maja g. Iva-
na B e z e g, stara 72 let, vdova po pokoj-
nem Antonu Bezeg, učitelju v Sostrem in
mati pokojnega Antonina Bezeg, ki je umrl
kot učitelj na Gočah. Po smrti svojega sina
in njegove soproge je materinsko skrbela
za njune štiri sirote. Naj prejme blaga po-
kojnica pri Bogu plačilo za ves trud!

— Prestavljen je vladni kancelist An-
ton Z e g a od okrajnega glavarstva v Ra-
dovljici k okrajnemu glavarstvu v Po-
stojnu.

— Ponorečil se je idrijski rudar-zidar
Tomaž Hočevar pri vodovodu na Krasu.
Ker so rudarji vajeni vrtati pod zemljo, po-
klicali so nekaj naših delavcev, da so pri-
pravljali vse potrebno za pitno vodo. V po-
nedeljek jutraj so šli 200 metrov globoko
pod zemljo, in Kočevar je prvi začel s sve-
drom vrtati v kamenje. Najbrž je kaka
patrona ostala še od sobote v rovu, in Ko-
čevar je z ostrino zadel na vžigalno plo-
ščo. Grozen pok je nastal, leteče kame-
nje je takoj ubilo Kočevarja, kake štiri to-
varše pa poškodovalo. Zapušča vdovo in
devet otrok, od katerih je eden preskrb-
ljen. Prišel je v Idrijo iz Sv. Križa na Vi-
pavskem. Bil je pri rudniku na glasu kot
najbolj spreten zidar in pozno v noč je še
delal drugim ljudem, da je kaj približka
za obilo družino našel. Po mišljenju je bil
socialist in star 50 let.

— Utonil je, ko se je kopal v morju,
desetletni deček Frank Pilotto v Trstu,
kateremu je mati že pred leti umrla, oče
je pa epileptik in tudi drugače popolnoma
bolan, tako da je bil deček čisto sam sebi
prepuščen. Dobre žene v ulici Media so
ubogemu dečku poskrbele lep pogreb, h
kateremu je prispevalo tudi učiteljstvo. Na
zadnji poti so revčka spremljali poleg
usmiljenih žen tudi součenci iz šole v
ulici Ferriera.

— Zrebanje turških srečk. 200.000 fran-
kov dobi št. 1.904.440; po 4000 frankov do-
bi št. 322.219 in 582.771.

Primorske novice.

Birma v begunskem taboru v Bru-
ku. ob L. 1. t. m. je kardinal kneznad-
škof dr. Piffl na slavnosten način po-
delil zakrament svete birme 700 slo-
venskim begunskim otrokom v taboru
v Brucku o. L. Visokega cerkvenega
kneza so sprejeli z velikimi slovesnost-
mi, tabor je bil bogato okrašen z zasta-
vami; ob sprejemu so bili navzoči
okrajni glavar v Brucku ministerialni
podtajnik Artur vitez pl. Raab, načel-
nik begunskega tabora okrajni komi-
sar primorskega namestništva Evgen
Zupančič ter mestna in taborska du-
hovščina. Po birmi se je vršilo javno
obdarovanje birmancev, ki so bili vsi
— dečki in deklice — v slovenski go-
riški narodni noši, kar je nudilo lepo,
pestro sliko. Razen mnogih zunanjih
botrov so prisostvovali slovesnosti:
komorni načelnik polkovnik princ Av-
gust Lobkovitz, grofica Marenzi, grof
in grofica Harrach in mnogo drugih
odličnih oseb.

Občni zbor »Centralne posojilnice, re-
gistrovane zadruga z omejeno zavezo« v
Gorici, začasnó v Ljubljani. V četrtek dne
25. majnika 1916 ob 10. uri jutraj se je
vršil 15. redni občni zbor »Centralne poso-
jilnice« v uradnih prostorih, Prazakova
ulica 3/II. Obiskan je bil z ozirom na se-
danje razmere nepričakovano dobro, od
4540 glasov je bilo zastopanih 1415. Iz po-
ročila načelstva povzamemo, da se je
upravno leto 1915 pričelo z rednim poslo-
vanjem, katero je prekinila vojna napoved
Italije dne 23. maja l. l. Od izbruha vojne,
pa do konca meseca julija, se je vršilo si-
cer še zmiraj poslovanje v uradnih prostori-
h v Gorici. Ker pa je nevarnost postajala
dnevno večja, zato se je prve dni avgu-
sta 1915 prepeljalo uradne knjige posojil-
nice v Ljubljano, kjer se je našlo gosto-
ljubno zavetje v prostorih »Zadruga zve-
ze« v Ljubljani, kjer se še sedaj redno po-
sluje. Iz poročila nadzorstva razvidimo,
da isto radi izbruha vojne z Italijo, ni mo-
gla izpolniti svoje naloge kakor druga le-
ta, ap je vendar v tem kratkem času pred
izbruhom vojne imelo dve seji, kakor tudi
pregledovanje posojilničnih posojil, knjig.
Vsem zahtevam, ki jih je stavilo nadzor-
stvo načelstvu, se je ugodilo. Iz računske-
ga sklepa razvidimo stanje zavoda, ki je
vključ dosežani vojni zadovoljivo. Pro-
met za upravno leto 1915, znaša 6.431.756

kron 69 vip. Stanje hranilnih vlog je sicer
v preteklem letu padlo za okroglih 214 ti-
soč kron, kar ni veliko, če se pomisli, da
je moral zavod vložnikom izplačevati več-
je zneske za trojna vojna posojila, kakor
tudi vložnikom, ki so bili vsled izbruha
vojne z Italijo prisiljeni zapustiti svoje do-
move in se naseliti v razne kraje. Stanje
hranilnih vlog je znašalo koncem poslovn-
nega leta 2.331.437 K 78 vin. Stanje poso-
jil se je zmanjšalo za 66.499 K 39 vin. Tu
je treba pomisliti, da je zavod izplačal v
preteklem poslovnem letu le malo posojil,
ker ljudje zadnje čase sploh niso vlagali
prošenj za posojila. Vseh posojil koncem
leta je bilo 2.372.147 K 72 vin. Stanje teko-
čega računa posojilnici v breme znaša
313.872 K 8 vin. Promet v tekočem raču-
nu je znašal 5.277.992 K 23 vin. Stanje za-
ostalih obresti je s koncem upravnega le-
ta precej visoko, vsled moratorija, ki velja
za naše kraje, se dolžnikov sploh ne more
tirjati, posebno ne sodno. Tudi je večina
dolžnikov v vojni, in v po Italijanih zase-
denih krajih, ki jim ni nikakor mogoče za-
dostiti obveznostim. Ko se poleže vojni vi-
har, bode načelstva prva skrb, te zaostan-
ke izterjati. Zavodovo načelo pa je: brez
lastne škode kolikor mogoče varovati iz-
pošjevalca-kmeta. Iz računskega sklepa
nadaje razvidimo, da znaša dobiček za
leto 1915. 7217 K 39 vin. Dobitek se po-
rabi v smislu pravil za razne rezervne
fonde, ki znašajo s koncem leta 78.365 K
26 vin. Cisti dobiček je v primeri s prejš-
njimi leti nizek, a izvira iz tega, da je za-
vod v preteklem letu izplačal le malo po-
sojil, da je obrestoval skozi celo leto po
5 odstotkov, med tem ko je imel velike
vsote razpoložnega denarja naloženega po
4 in pol odstotka. Tu je izpadla radi vojne
najemnina od štirih hiš v drugem polletju
1915. Stavila sta se od g. Hribarja in Ipa-
ca dva važna predloga, o katerih bo pa na-
čelstvo svoj čas poročalo, ko bo vse pri-
pravljeno za vdejsstvanje istih.

— † Stotnik Fran Suša. Dne 2. junija
je zatisnil svoje oči po dolgem bolehanju v
svoji rojstni vasi Štorje na Krasu c. in kr.
stotnik Fran Suša. Bil je odličen in zelo na-
darjen častnik, priljubljen pri podrejenih
in visoko cenjen pri višjih. Dosegel je sta-
rost 47 let.

Smrt laških letalcev. O uničenju zad-
njega laškega velikega zrakoplova, ki je
poletel preko Ljubljane in katerega so naši
razstrelili na Goriskem, poroča Alice
Schalek v »N. Fr. Presse«: Štirje častniki
so ležali mrtvi okoli razbitega kupa že-
lezja, iz katerega so izvlekli še dva popo-
lnoma ožgana mrljica. V žepih so pri njih
našli amerikalno, angleško in francosko
zlatoto. Dokaz, kako pozemski plačuje ent-
enta gospe Italiji njeno ljubezen. Našli so
tudi izborne črteže našega letališča, v ka-
terih je bila zarisana vsaka izprememba v
namestitvi hangarja, in veliko natančnih
načrtov našega vojnega ozemlja. Tragično
je pač, da ono, kar nosi človek pri sebi,
večinoma ostane nedotaknjeno tudi ob naj-
grozovitejši smrti lastnika. Najgloblji vtisk
pa je napravljalo na gledalca, da je bil na
zrakoplovu nemški motor in da je povsod
videti zaznambe: D. R. P. Častnike so po-
kopali z vojaškimi častmi, ravno tako kot
so tudi na oni strani naše padle letalce
vedno pokopavali z vsem spoštovanjem. V
nekem italijanskem ilustriranem listu je
bila pred kratkim celo slika takega sveča-
nostnega pogreba.

— Smrtna kosa. V Sevnici je umrla v
starosti 86 let begunka-vdova Ana Marti-
nec, sorodnica višjega sodnega svetnika
pl. Kuhačeviča iz Gorice. — Umrla je v
umobolnici v Kromerizu Josipina Mihelj iz
Rihemberga. Sprejeta je bila v gorisko de-
želno umobolnico 9. marca 1911.

Ljubljanske novice.

Ij Pokopali so včeraj popoldne topni-
škega polkovnika v p. Viljema L a n g.

Ij Umrla so v Ljubljani: Marija Zvezde,
bivša dijaška gospodinja, 64 let. — Ana
Skopec, zasebnica-hiralica, 74 let. — Franc
Dežman, črnovojniški desetnik, sicer mi-
niški paznik, 40 let. — Amalija Širok, hei-
služkinje-hiralke, 13 let. — Janez Benda,
čevljar, 53 let.

Ij Novina. V soboto je bilo na trgu
že nekaj letošnjih brusov (črešnjev),
kakor tudi prvi domači grah. Do sedaj
je bil napredaj samo tuj. Oboje je bilo
precej drago. Tudi borovnice so začele
že črniti.

Turčija v vojski.

Turško poročilo.

Carigrad, 4. junija. (K. u.) Glavni
stan naznanja:

Iraška fronta. Nič važnega.
Kavkaška fronta. Na desnem
krilu neznamen pehotni oženj. V sre-
dišču so bili sovražni oddečki potis-
njeni nazaj proti vrhodu. Sovražnik, ki
se je severovzhodno od Mamachatu-
na še držal, je bil po ljutem boju potis-
njen nazaj. Obvladujoče višine Mairan-
skega pogorja so padle v naše roke.

Egiptovska fronta. V boju, ki se je vršil pri Katiji med sovražnimi konjskimi četami in enim izmed naših škadronov, je bil sovražnik popolnoma razbit in vržen nazaj v zapadni smeri. Na ostalih frontah nič važnega.

Branilec Kut el Amare.

Carigrad, 4. junija. (Kor. ur.) General Townshend se je pripeljal v Carigrad. Trajno bivališče so mu nakazali na otoku Halki.

O miru.

Mirovno vprašanje.

Newyork, 2. junija. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: Neka vest lista »Evening Post« iz Washingtona pravi: So- botni govor predsednika Wilsona je bil prvi korak skrbno sestavljenega pro- grama, s katerim upa Wilson, da Zedi- njene države morda dosežejo konec vojne. Njegov pregled evropskega polo- žaja v zvezi z bližnjo in daljno bodo- nostjo vseh držav dovaja Wilsona do zaključka, da Zedinjene države zaradi svoje velike gospodarske in moralne moči ne smejo ostati še dalje križemrok in da morajo v bodoče skušati spraviti vojujoče se države.

Pot k miru se je našla.

Sveti Oče pripraven posredovalec.

Haag, 2. junija. (K. u.) Nizozemski protivojni svet objavlja izjavo častnega predsednika zadnje mirovne konference, bivšega zunanjega ministra Beauforta, ki je z ozirom na zadnja govora kanclerja in Greya rekel o možnosti miru: Da se mir sklene, morajo biti podani ali pogoji, o ka- terih so si vojujoči edini, ali pa taki, da jih ena stranka drugi vsili. Tako daleč pa še nismo. Ne moremo si želeči miru, ki bi bil samo premirje, kajti če bi tej vojni sledil oborožen mir, bi ga nezadovoljnost naro- dov in ljubosumnost vlad kmalu zopet uni- čila. Sedanji mir naj bo trajen in z dobro ureditvijo razsodišča naj se poskrbi za zni- žanje armad in mornaric. Samo tako je mo- góče pregnati grozečo nevarnost. Kajti ko bodo vlade same prišle do spoznanja, da se nobeni stranki ne bo posrečilo druge zma- gati, tedaj se je našla pot k miru. Pa do tega spoznanja morajo priti vlade istočasno, kajti če bi to spoznala samo ena stranka, bi to drugo samo vspodbujevalo, da naj vzdrži. Zato je treba posredovalca. Beau- fort smatra papeža za pripravnega posre- dovalca. Vsekakor mora biti geslo: Ali trajni mir ali noben mir.

Sv. oče danskim gospem.

Berlin, 1. junija. »Lokalanzeiger« po- roča iz Kodanja: Odlične damske gospe so v posebni adresi pozvale sv. očeta, da naj s pozivom na vse vlade zopet napravi mir. Sv. oče je po državnem tajniku Gaspariju odgovoril, da so ga globoko ganila čustva, ki so rodila to adresu. Papež uboga svetopisemsko besedo: »Ne jenjaj klicati« in želi mir omogočiti in smatra za svojo uradno dolžnost, da z molitvijo in deli dela na to, da jenja sovraštvo in krvavi prepir in se v srca narodov zopet povrne mir in edinost.

Mirovni pogoji entente?

Rosendaal, 3. junija. »Pester Lloyd« poroča: Angleški vojni poročevalec Ken- zie je baje na dobro poučenih mestih zve- del tele »mirovne pogoje«: Nemško mor- narico je treba omejiti; skleniti dogovor glede gradnje podmorskih čolnov in letal, prepovedati je treba zgradbo oboroženih čolnov potaplačev in zračnih ladij, anek- sija nemške južnozahodne Afrike, nevtrali- zacija Helgolanda in Kielskega kanala, odpoved vojni odškodnini, vrnitev Belgije in Alzacije. Italija in Srbija se še nista spo- razumeli. Italijansko jezikovno ozemlje v Avstriji mora seveda dobiti Italija, ki bi se pač lahko odpovedala Tridentu, ker ji bo Francija dala kos zemlje vzhodno od Monaka. Sedaj se vrše pogajanja o zahtevah Italije. Zahtevati je treba politično neodvis- nost Poljske. Rusija zahteva vsaj nevtrali- zacijo, če ne že zasedenje Carigrada, raz- delitev Male Azije in neodvisnost Pale- stine.

Ententni senat pripravlja mirovne pogoje.

Lužano, 3. junija. Francoski listi po- ročajo, da se meseca julija sestavi senat od-ličnih angleških, francoskih in italijanskih državnikov, ki bo imel določiti ententno enotno postopanje in pripraviti mirovne pogoje.

Poslanik Gerard o Wilsonu in bližnjem miru.

Berlin, 3. junija. »Neues Wiener Jour- nal« prinaša razgovor z berlinskim ameri- škim poslanikom Gerardom, ki je izjavil, da smo le malo mesecev več oddaljeni od miru. Predsednik Wilson ima predvsem važen človeški interes na obnovitvi miru. Danes se še ne dá zagotoviti, ali bo pred- sednik samo sprejel mirovne predloge obeh vojujočih se strank, ali bo tudi pritisnil na vojujoče. Poslanik pričakuje v bližnjih ted- nih velikih vojnih dogodkov, ki bodo na- gnanje za mir gotovo zelo pomnožili.

V Haagu sodijo o miru optimistično.

Curih, 3. junija. Brzobjavka iz Amster- dama javlja, da nizozemski vladni krogi prav neprestano optimistično sodijo o upanju na mir. Wilsonovemu nastopu pri- pisujejo resnost. »Neue Züricher Zeitung« pa sodi, da ni Wilson, ampak Benedikt XV. tista sila, ki bo v vprašanju prihodnjega miru igrala veliko vlogo.

Vojaške vesti.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli nadporočnik 11 drag. p. Ivan pl. Spitzer. — Ponovno najvišje po- hvalno priznanje sta dobila nadporočnik 19. pp. Andrej Rasečnik in stotnik 24 pp. Adalbert Lončar. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil višji zdravnik garn. bol- nice št. 7 dr. Edvard Novak. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil deset- nik 7. polj. top. polka Krump Anton. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil vpokojeni linijski po- ročnik Alojzij Poljanec.

Odlikovanja pri 3. pionirskem bata- ljonu. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: tit. četovodja Solkner Franc, desetnik Osič Anton, tit. desetnik Gerjol Mihael, tit. poddesetnik Miklošič Franc in Zablatnik Anton, pionirji Bizjak Ivan, Bu- dua Josip, Gabassi Anton, Gerdevič An- ton Josip, Linner Ivan, Lipej Andrej, Sla- manig Lovrenc, Šumec Franc, Avsec Franc, Brumec Alojzij, Debelak Alojzij, Eržen Ivan, Romanut Anton, Repec Franc, Les- košek Ivan, Stanič Franc, Brajnik Jurij in rez. trobentač Jerman Karel Jakob. —

Imenovanja. Za nadporočnike so ime- novani poročniki: Tavčar Ciril, 78. pp.; Spielhofer Valter, 97. pp.; Palčič Stanko, 17. pp. — Za poročnike so imenovani pra- porščaki (kadeti): Olifčič Robert, 2. bos- herc. p.; Füßlen Miroslav, 87. pp.; Schweiger Franc, 47. pp.; Serb Virgil, Badjura Rudolf, Brzin Karel in Kunst Edvard, vsi pri 27. pešpolku.

Padli častniki. Kadet 87. pp. Hron Emanuel; poročnik 27. pp. Költch Her- bert; poročnik 27. pp. Luckner Herman; asist. zdravnik 27. pp. dr. Puštar Herman; kadet asp. 27. pp. Ružička Ivan; prapor- ščak 27. pp. Stramec Alojzij; poročnik 27. pp. Umlauf Oton; polkovnik 27. pp. We- ber Karel.

Ujet je praporščak 48. pp. Divjak Jo- sip, katerega se je že razglasilo za mrtvega.

V boj proti jetiki.

Dunaj, 2. junija. (K. u.) Avstrijska družba proti tuberkulozi v posebnem okli- cu poziva avstrijske narode na boj proti tuberkulozi in posebno proti njeni najhujši obliki, jetiki, ki leto za letom zahteva v Avstriji 85.000 človeških življenj. Oklic pravi: Pred nekaj dnevi v notranjem mini- strstvu ustanovljena družba, katero je vzela pod svoje pokroviteljstvo nadvojvodinja Izabela, je prinesla razveseljivo vest, da je država v sporazumu z vojno upravo pri- pravljena krepko boriti se proti tej strašni šibi. Toda država sama ni v stanu izpolniti te naloge, če ne pomagajo vsi ljud- ski sloji. Avstrijski narodi marširajo sku- paj, da zmagajo zunanjeja sovražnika in zmagali so ga. Naj avstrijski narodi tudi skupno marširajo, da skupno zmagajo mo- loha tuberkulozo. Vse zbirke in vse dobro- delne naprave naj vsaka dežela izvede za- se in po svojih lastnih razmerah in potre- bah. Združitev v skupni organizaciji ima namen skrbeti, da se bo ta akcija izvršila povsod vneto in enotno. — Oklic je pod- pisalo obilo odličnih oseb; na čelu stoji notranji minister princ Hohenlohe. Darove naj se pošilja na Avstrijsko družbo proti tuberkulozi, vojnopomožni urad notranjega ministrstva, Dunaj I., Hoher Markt 5.

Kupiti želim dobro ohranjene

Štelaze in prodajalniško mizo

(pult). Ponudbe na naslov: Josip Frenetič, trgo- vec, Landol 33. P. Hraše pri Postojni.

Proda se iz proste roke

HIŠA

blizu Ljubljane, z dvema gospodar. poslopjema, vrtom in njivo, vse pri hiši, ter oddaljeno 7 min. od kolodvora. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Hiša« št. 1397.

Sprejmejo se

spretni delavci

ki so vajeni delati ograje ter

dve dekli

že vajeni krmiljenja in oskrbovanja prascev. Nastop lahko takoj. — Ponudbe je poslati na: Svinjeraj- ska družba v Ljubljani, Dunajska cesta št. 23.

Naročajte „Slovenca.“

Vnovčevalnica za živino

Ljubljana, Dunajska cesta 29 ima na prodaj: bravšvajgarce, prekaženo sla- nino, kranjske klobase in salami. Dobe se tudi belgijski zajci za rejo, par po 16— K.

Prodaj svojega

fermača „LORDA“

Dr. Janc, Rottenmann, Zg. Štajersko.

Podpisana Agata Pregelj preklicu- jem vse žaljive besede, ki sem jih go- vorila o gospodu Jakobu Milave, kot neresnične.

AGATA PREGELJ.

Ljubljana, 5. 6. 1916.

Zahvala.

Za preobilo dokaze sočutja, ki so nama došli povodom izgube našega jedinčka

Milouška

izrekava tem potom najiskrenejšo za- hvalo.

Zlasti se zahvaljujemo vsem daro- vateljem preobilih cvetic in vsem, ki so spremili našega ljubljénčka na nje- govi zadnji poti.

Ljubljana, dne 5. junija 1916.

Dr. ing. Kasal Miroslav, deželni stavbni komisar in soproga.

Díkuvzdání.

Za přemnohé důkazy soustrasti, které nás došly při ztrátě našeho je- dinčka

Milouška

vyladřujeme naše nejlubší díky.

Zvláště děkujeme přemnohým dar- cům květin, jakož i všem, kteří do- provedili našeho drahouška na jeho poslední cestě.

Lublaň, dne 5. června 1916.

Dr. ing. Kasal Miroslav, zemský stav. komisář s chotí.

Lepa birmanska darila.

Po najnižji cení.

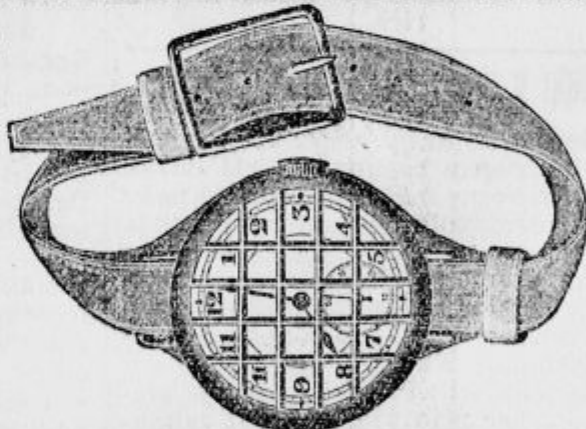
Voine ure.

Največja izbira ur, verižic, za- pestnic, uhanov in brižantov. Vijudno vabi v obilen obisk

F. ČUDEN

Prešernova ulica št. 1.

Delnider švicarskih tovarn ur „Union“.

Oves

se nadomesti z me- lasnimi krmili ki jih razpošilja deželna cen- trala krmil v Ljublja- ni, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Ce- na je 35 — K za 100 kg

Modni salon

Štuchly-Maschke
Ljubljana

Zidovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebo izbrane novosti z Dunaja

Priporoča: največjo izbero klobukov za dame in de- klce kakor tudi bogato za- logo žalnih klobukov.

Solidno blago.

Priznana nizke cene.

Popravila točno in vestno. Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.